

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 45(815)XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO meta: LAPKRIČIO-NOV. Postage paid at Lachine, P. Q.

Labai įterptas momentas

CHRUŠČIOVAS BANDE PAKURTI EUROPOJE NAUJĄ KARĄ, O MAO TSETUNG KURSTO KUBOJE

Karas Indijoje plečiasi. Kinai indus spaudžia. Skykla kompasaulis. Europa tvarkosi.

PERSILAUŽIMAS vyksta pa saulinėje politikoje. Ir tai yra labai įdomus ir beveik netikėtas dalykas. Taip, galima sakyti, **BRĖKSTA NAUJA ERA.**

Jeigu ne era, tai artėjimas prie jos.

KOMUNIZMAS, kurį taip in sistuoja Maskva, žmonijos pro blemų neišsprendžia. Jos yra daug didesnes ir daug sudėtin gesnės, negu dabartinis — dik tatūrinis prievartinis bolševiz mas įtaigoja. Kai dabar žymia me valstybių skaičiuje bolševiz mas jau yra,

BOLŠEVIZMAS TARP SAVĖS PRADEDA KOVAS.

Bolševikai, save vadiną ko munistais, yra imperialistai. Jų tikslas kitus užvaldyti ir paverg ti. Čia jie ir susiduria patys su savim.

KINIJOS komunistai yra ryš kus pavyzdys. Šiandien jau aiš kus faktas, kad Peipingas vaka raria su Makva. Ne tik tai nesu taria, bet

PRADEJO TARPUSAVĖS KOVAS.

Veiksmingiausi pasirodė Ki nijos komunistai. Maskvos poli tiku Kuboje ir Europos vaka ruose jie pavadino „nonsensu“.

RUSIJOS bolševikai neišlaikė šaltų nervų, ir užatakavo Kini jos bolševikus, kaltindami juos... imperializmu ir bolševi kų fronto skaldymu.

CHRUŠČIOVAS, beveik sen sacija, pasiūlė ir pažadėjo para mą Tito Jugoslavijai puliti ir okupuoti Albaniją... kai Mao Tsetungas visomis jėgomis muo puola Tito... Tai pradžia. Tuo bolševikų tarpusavė kova nesibaigs. Pagyvensime — pa matysime.

NAUJOS EROS reiškinį gali ma stebėti ir Vakaruose.

DE GAULLE RAMUS POLITINIS PERVERSMAS taip pat būdingas naujoms žmo nių nuotakoms.

DE GAULLE laimi rinkimus. Prancūzai paklausė prezidento ramaus kvietimo eiti prie susi drausminimo. Nauja respubliki nė sąjunga, vadinama golistų partija, po antro rinkimų turo, kuris įvyks lapkričio 25 d., ti kisi parlamente turėti 250 iš 481 vietos. Tai absoliuti daugu ma. Prancūzija suka ir rimtus politinius kelius.

AMERIKA TURI BĖDŲ SU KUBA.

Bet kitaip ir būti negalėjo, nes neišnaudojo tikrai gero mo mento, kurį puikiai buvo suda riosi.

MIKOJANAS, senas gudrus sukčius palaiko Fidel Castro, kuris net šaudo JAV lėktuvus. Ir Nikita, atgavęs JAV neveik lumo metu kvapą, pradeda trauktis atgal... nuo išpareigo jimų Amerikai.

SSSR BOMBONEŠIAI LIEKA KUBOJE. Jie ešą pačios Kubos... Prisi

deda ir Mao su Ču Enlajum, kurstydami priešintis ir remda mi Kubą maistu ir ginklais, o gal ir kariuomene.

BOLŠEVIKŲ kontrataka reiš kiasi ir tuo, kad jie reikalauja JAV atlaisvinti JAV karo bazę Guantanamoje. Tat

SITUACIJA PASIKEITĖ TIEK, KAD PEREINAMA Į KONTRATAKĄ.

Bet visada taip yra, kad už klaidas reikia kentėti.

INDIJA dabar taip pat kenčia už savo klaidas ir pataikavimą bolševikams.

NEHRU tiek yra bolševikų už himnotizuotas, kad ir dabar, ka da Maskva nuo Indijos nusigrį žo ir remia Kinijos komunistus, Nehru vis dar, tveriasi, kaip skęstantis už šiaudų, už Niki tos, o šis, pataikaudamas Kini jai, Indijai atsuko nugarą.

KINIJOS KOMUNISTAI TEBEPUOLA INDIJĄ,

kurios kariuomenė neatsilaiko ir bėga. Tik tai vienu atveju ji sugebėjusi pasipriešinti ir at mušti kinus.

PAKISTANAS, fanatizmo ak lume, protestuoja prieš JAV ginklų tiekimą Indijai, kai ir Pakistanui yra ta pati Kinijos komunistų grėsmė.

KEISČIAUSI laikotarpi gy vena Jungtinių Tautų Organi zacija. Jos stiklas palakiyti tai ką ir ginti nuo užpuolikų savo narius. Bet nesilaikydamos pri ncipų, jos pasuko atskirų fak tu tvarkymo keliu ir susipainoi jo. Užpultas Indijos jos negi na, Katangą karinėmis jėgomis bando priristi prie Kongo, tau tų apsisprendimo principo nesi laiko, nedrausmingus narius to leroja ir tt. Tai yra JTO su temos. Ir tai yra ženklas, kad

ARTEJA KATASTROFA.

Viltis dabar vėl iš Europos, kuri, susiliejusi į politinę sąjun gą ir apsisijungusi ekonomiškai bus didžioji ir vedamoji jėga.

— Adanaueris lankėsi JAV ir su Kennedy susitarė, kad Ber lyno klausimas užšaldomas, kol vyksta Kubos krizė.

— Anglijoje nuteistas rusų šnipas W. Vassall 18 metų ka lėjimo.

— Lapkričio 19 d. pradėjo posėdžius RIusijos komunistų partijos centro komiteto plenu mas, o gruodžio 10 d. šaukia mas augščiausios tarybos suva žiavimas. Pranešėjas bus tas pat Nikita abiejuose suvažiavi muose.

— Karibijoje pasirodė daug Rusijos povandeninių laivų, kurių vieną JAV priverė iškil ti, o vienas iškilęs negalėjo nu šleisti ir taip nuplaukė pavir šių vandens.

— Kennedy pareiškė, kad Kubai šaudant į JAV lėktuvus, Amerika prieš tą imsis priemo nių.

— JAV bazės Maroke likvi duotos, dabar reikalaujama lik viduoti ir Lybijoje.

KAS NAUJA KANADOJE

Quebeco provincijos ministeris pirmininkas **JEAN LESAGE** triumfališkai laimėjęs provincijos rinkimus ir tuo pačiu įrodė, kad jis tinka į Liberalų partijos lyderius visai Kanadai, vieton nesėkmingai veikiančio Lester Pearsosno.

QUEBECO PARLAMENTO RINKIMUS LAIMEJO LIBERALAI

Liberalų 63, nacionalinės sąjun gos 31 ir nepriklausomų 1.

Tokios rinkimų pasekmės. Jos atrodė reikšmingos. Libera lai, eidami i rinkimus, pastatė lyg ir referenduminiu būdu elektros gamyklų nusavinimo bei ssusvalstybinimo klausimą. Du trečdaliai balsuotojų pasisa kė už liberalų programą, kuri, leje, ne tikai iškėlė elektros ga myklų, bet ir sveikatos aprūpi nimo plėtimo, ir ekonominio persitvarkymo, ir kitus klausi mus.

Kraštutiniai dešinieji — se paratistai — su Chapeau prieša kyje ir kraštutiniai kairieji - ko munistai visiškai sugniužo, — gavo vis po keliasdešimt balsų. Tas, ryšium su liberalų laimėji mu, rodo, kad Quebeco balsuo tojai nori rimtų gyvenimo tvar kytojų, linkusių į rimtas, bet santūrias reformas, kuriomis būtų einama prie masinio žmo gaus reikalų patenkinimo.

Quebeco liberalų lyderis, Je an Lesage, pasidžiaugė gavęs

raktus ir reformas. Tačiau džia ugsmas bus tikrai tada džiaugs mas, kai reformos bus įvykdy tos ir kai jos spąsitarnaus pla čiųjų gyventojų gerovei. Prie šakyje didelis ir svarbus dar bas, kuris, deja, nelengvai duo dasi dirbamas.

KANADOS BANKAS SUMAZINO PROCENTUS.

Procentai sumažinti iš 5 į 4. Šiuo siekiama pasitarnauti nau jai Kanados valdžios finansinei „diržo užveržimo“ politikai. Tai jau trečias procentų suma žinimas šių metų bėgyje.

Procentų smazinimas yra tei giamas reiškinys, nes jis leidžia žmonėms lengviau pasinaudoti paskolomis, o tas savo ruož tu sudaro galimybę kilti pra monei, statyboms ir tt. Visa tai naudinga darbininkams, kurie dėl to gauna darbo.

MONTREALIS LIETUVIŠKOJI STUDENTIJA

šalia mokslinio darbo, iševijoje atlieka nepaprastos svarbos lie tuvišką misiją: jie leidžia laik raštį, kuris informuoja visą pla tųjį pasaulį apie Lietuvą bei jo sios reikalus. Šis laikraštis yra skaitomas pasaulio didžiųjų poli tikų ir vsuomenininkų. Šis laik raštis, kurio vardas yra „Litua nus“, oficialiai leidžia Lietuvos studentų S-ga. Ši nepaprastos svarbos lietuviškos studentijos darba paremti, Lietuvos Stu dentų Sąjungos Montrealio sky rius ruošia svarbų pigninį vaju. Montrealio lietuvių studentai artimiausiu laiku aplankys jės prašydami pagalbos. Būkime dosnūs lietuviškojo jaunimo di džiam darbu.

KREDITO KOOPERATY VAS „PARAMA“

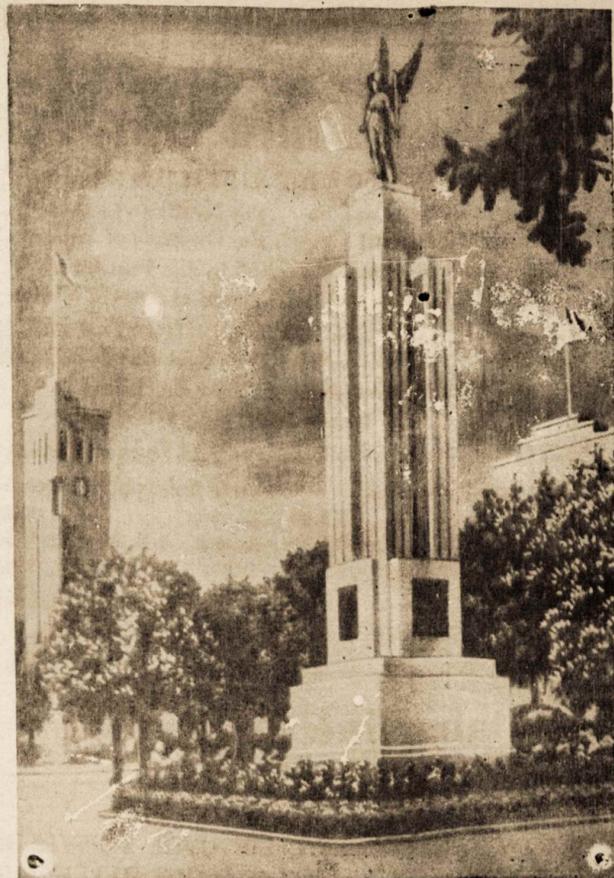
primena savo narius ir vsi ms tautiečiams, kad dabar yra patogiausias laikas perkelti sa vo indėlius iš kitų bankų į Pa ramą, nes bankai savo apyska tinių metų užbaigė spalio 30 dieną ir atsiskaitė už indė lius su palūknomis. Kartu pa sėbime, kad didieji bankai už indėlius mokėjo 2¼% metinių palūkanų, tuo tarpu Parama

Mielą STASIUKĄ ir jo BROLIUKUS
Jų brangiai mamytėi
JUZEI RIAUKIENEI
mirus, nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dr. Vinco Kudirkos
Šeštadieninės Mokyklos
mokytojai ir mokiniai.

Visuomenininkei ir NL bendradarbei
MARIJAI ARLAUSKAITEI,
mirus jos brangiai ir mylimai motinai
ONAI ARLAUSKIENEI,
nuoširdžią užuojautą reiškia

Nepriklausomos Lietuvos
Bendrovė ir Redakcija.

Kaune Karo muzėjaus sodelyje buvo Lietuvos laisvės pa minklas, pastatytas pagal skulptoriaus Zikaro projektą. Ši Lietuvos Laisvės paminklą Lietuvos okupuotas rugriovė, tuo pačiu įrodydamas, kad jis Lietuvą pavergia ir jai atima lais vę ir nepriklausomybę.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Nepaprastai maloni suminė... ma moka nuo 4% iki 5% meti nių palūkanų ir be to savo tau pytojams nemokamai duoda dar mirties apdraudimą iki \$2 tūkstančių.

Smulkesnių informacijų pra šoma kreiptis į Paramos rašū nę, 1129 Dundas St. W. Tel. 2-8723.

Montrealio kredito kooperaty vas „Litas“ pradeda verbuoti i savo eiles mokyklų mokinius. Ča matome „Lito“ vedėją D. Jurkų kalbant su mokiniais.

VYTAUTO KLUBO ZINIOS

Gausus šėrininkų susirinkimas sekandeni buvo sėkmingas. Calutina išlaigtas pirkimas ša lia klubo esančio sklypo klubo plėtimo reikalams. Keista bu vo klaušytis kaikiurių šėrininkų pėilinimosi. Bet samoningi šėri ninkai, kurie numato klubo biz nio išplėtimą, višėjo. Tai yra labai gražu.

LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

Montrealyje šėmet bus gru odžio 9 dieną, nes gruodžio 9 d'ėnį užbraitytoji salė pasirodė esanti užimta. Šventės minėji ma ruošia šauliai, ramovėnai u B/B.

GRAŽI PRIESVESTVINE STAIGMENA

buvo suruošta p. Milašutei, ku rios sutuoktuvės paskirtos gru odžio 29 dieną. Subuvime daly vėdavo apie 200 asmenų, kurie sunėšė daug, brangių ir gražių dovanų. Nuotakai pareikšta daug linkėjimų ir laimėjimų lei mos gyvenimo.

SAULIŲ DĖMESIUI

Iškilmingas kariuomenės šventės minėjimas Toronte ruo šiamas lapkričio 25 dieną. Mi nėjimas pradėdamas abiejų pa rapijų bažnyčiose 11 val. pa maldomis. Šauliai rikiuotėje su vėliava dalyvauja šv. Jono Kri kštytojo bažnyčioje. Renkasi 10.30 min. parapijos salėje.

Popietirė dalis prasidės 5 vv. Prisikėlimo parapijos salėje. Vi si šauliai-ės ipareigojami akty viai ir punktučiai minėjime da lyvauti. Atiduodami priklauso ma pagarba ir maldos žuvu s'ems, atlikite savo šaulišką pa reigą ir parodykit meilę savo kenčiančiai tėvynei.

Vaidyba

PROJEKTUOJAMAS LIETUVIŲ REALISTINIŲ TURTŲ TRIKAMPIS

Praėjusi savaitę Montrea lyje lankėsi ir pas pp. Smilgevi kius vėšėjo iš Hamiltono o Va levičius ir Toronto p. Vasiliaus kas, kurie verčiasi tarpininkavi ru pardaviant turtus, vad. re al estate bizno savininkai. Su n. Smilgevičium. kuris taip pat dirba toje biznio šakoje jie pro lektuoja sudaryti lietuvių turtų pardavimų tarpininkų trikam pį Montrealis — Torontas — Hamiltonas. Atrodė, kad pro lektas geras, nes tokiu atveju pardavimų tarpininkai savo biz nį galėtu išplėsti per tris dide lius miestus.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pasto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Dabartinė tarptautinė Lietuvos padėtis

VACLOVO SIDZIKAUSKO, LIETUVOS LAISVĖS KOMITETO IR LIETUVOS DELEGACIJOS PAVERTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIME PIRMININKO, PRANEŠIMAS APIE LIETUVOS BYLĄ

Dabar gyvenamos laisvės su naujai susikūrusias Afrikos valstybes — pritaria Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, laiko tokį atstatymą esant teisinga ir būtina; pritaria Lietuvos tautos pastangoms išlaikyti savo tautinę individualybę ir atkurti savą valstybę. Šiandien jau nereikia, kaip kad tai buvo 1918—1920 metais, įrodinėti, kad lietuvių tauta yra politškai subrendusi, turi savo istoriją ir turi teisę savystoviai tvarkytis.

Šiandien taip pat nereikia įrodinėti, gal tik išskyrus kai kurias snaujai susikūrusias Afrikos valstybes, kad susitarusio Hitlerio Vokietijos ir pasinaudodama karo gaisru Europoje, kurį ji padėjo padegti, Sovietų Rusija, sulaužydama visas ją susitančias sutartis su Lietuva ir kitus savo tarptautinius įsipareigojimus, sžpuolė neutralią Lietuvą ir, akiplėšiška klastodama lietuvių tautos valią, paverė ją Sovietų Rusijos kolonija. Šiandien tatau yra aksioma.

2) Dvi labai mums svarbios politinės problemos, kurios drūmstė visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį ir sunkino ekonominę, socialinę ir kultūrinę pažangą — Lietuvos sostinės Vilniaus ir Lietuvos lango į jūrą, Klaipėdos, — klausimai yra pačios gyvenimo raidos ir susidėjusių aplinkybių virtuališkai išspręsti. Vilnius yra ir bus Lietuvos sostinė. Klaipėdos kraštas yra ir bus neatjungiamas Lietuvos dalis be jokių tarptautinio pobūdžio suvaržymų.

3) Paskutiniųjų metų įvykiai ir didžiųjų Vakarų valstybių išryškėjusi politika rodo, kad karą laimėjusios didžiosios Vakarų valstybės, ypač Amerika ir Didžioji Britanija, Teherano suitarimą su Stalinu dėl įtakų sferų pasidalinimo ir šiandien, nežiūrint to, kad Kremlius ir juos seniai sulaužė, laiko jas saistančiu ir sudarančiu jų politikos su sovietais pagrindą. Todėl faktiškai jos pripažįsta dabartinę su vietų agresijos veiksmų sudarytą politinį status quo Centro ir yra Europoje, laikydamos draugę esama padėty ir neteisinga, ir neamžina, ir atsakydamos formaliai ją sankcionuoti. Tačiau pakartotinas pastaruoju metu sugretinimas Šiaurės Atlanto pakto su Kremliu išperra — vadinamuoju Varšuvos Paktu — ir pasišovimas eventuali ai sudaryti nepuolimo ir saugumo sutartį Centro ir Rytų Europai meta neįtikėtinai švelnų ir tą pakartotinai pabrėžiamą, kad ir labai ribotą, dabartinio politinio status quo nepripažinti. Tokio nepuolimo pakto su darymas neigiamai atsilieptų ypač į Baltijos valstybių tarp tautinį statusą. Mano ką tik su minėtos aplinkybės ir faktai paaiškina Jungtinių Amerikos valstybių ir Didžiosios Britanijos laikyseną 1956 m. Vengrijos revoliucijos metu ir jų atsakymą kelti pavertųjų valstybių

Tarptautinė scena neišleidžiama ir šiandien iš akių ir šiandien, nors taikos konferencijos politiniai antrojo pasaulinio karo padariniai likviduoti ir jo išskeltoms problemoms išspręsti suaukimas pasidarė, dėl Sovietų Rusijos laikysenos, daugiau nei problema iškas. Tą darbą atlieka ir Lietuvos diplomatai eilėje valstybių, kurie pačiu savo esimo faktu simbolizuoja Nepriklausomą Lietuvą ir byloja, kad Kremlius smurto padariniai, liečiantieji Lietuvą, laisvojo pasaulio valstybių nėra nei pripažinti nei sankcionuoti. Ta prasme veikia ir Vlikas ir Alta ir Lietuvos Laisvės Komitetas bei Lietuvos Delegacija Pavertųjų Europos Tautų Seime.

Koks veiklos, visų tų pastangų — mūsų vieny, sutartų su mūsų baltiškaisiais kaimynais latviais ir estais ir per PET Seimą — rezultatas?

1) Visos laisvojo pasaulio valstybės — aš palieku ir šaliai vadinamus neutralistus ir

Meno Kūrinių skirstymas įvyks gruodžio 1 dieną, šeštad.

„Nepriklausomos Lietuvos“ lietuviškosios spaudos žurnalo sutiprinimui ir suformavimui į pajėgią dirbti visokius spaudos darbus leidyklą, lietuvių dailininkai yra suaukoję augštos vertės meno kūrinių. Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ šiuos visus darbus leidžia laimėjimo būdu.

Daugelis dailininkų jau atsiuntė savo kūrinius - paveikslus, skulptūras, mozaikas kūrinius, o dailininke A. Tamošaitienė prie savo tapybos kūrinių pridėjo dar specialiai išaukštavo Meno Studijoje menišką tautinį drabužių; kitų pažauti dar laukiami.

Dabar gi pranešama, kad Meno Kūrinių laimėjimų bile ai jau platinami.

Biletų galima gauti pas Mašinų Fondo vajuas talkininkus.

- Šie dailininkai yra atsiuntę kūrinių:
- Eukauskas Romualdas — Karnavalas.
 - Skulptorius Dagys — Sargybinis, žvalgas ant pilies bokšto.
 - Skulptorė E. Docienė — Mergaitė.
 - Januškevičius Česlovas — Mozaika Šokėja.
 - Norkus Jonas — Vinco Kudirkos portretas.
 - Remeika Vytautas — Senas jaunuolis(?).
 - Sablaukienė Ona — Tulpės.
 - Sepėlys Aliosnas — ???
 - Tamošaitienė Anastazija — Kopyltėlė prie tėviškės ir taut. drabužis.
 - Tamošaitis Antanas — Žvejys.
 - Valius Telesforas — Vasara.
 - Vazalinskas Alfonsas — Laurynijos gamta prieš atgimimą.
 - Viesulas Romas — Sunku giriai be gegutės.
 - Zmuidzinienė Halina — Naturmortas.
- Visiems jau atsiuntusiems meno kūrinių nuoširdžiai dėkodami, laukiame dar iš pasižadėjusių ir nepasižadėjusių pamos, kurios ir tikimės.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

SKELBIAMAS ŠALPOS VAJUS

Krašto Valdyba savo posėdyje 1962 Maironio metais, spalio 16 d. patvirtino Šalpos Fondą ir susitarusis skelbia visose KLB Apylinkėse Šalpos Vajų nuo š. m. lapkričio mėn. 1 d. iki 1963 m. vasario mėn. 1 d.

Šio vajuas metu prašima rinkti pinigus, rūbus, avalynę bei baltinius. Kiekviena Apylinkės Valdyba prašoma paskirti vieną valdybos narį arba atskirą asmenį vajuui pravesti ir apie tai pranešti Šalpos Fondui.

Šiuo metu Šalpos Fonde jau yra gauta daugiau kaip 200 laiškų, iš Lenkijos lietuvių, prašančių rūbų, apavo ir kt. Šalpos Fondas neturi nei pinigų nei kitokių gėrybių ir prašančiųjų patenkinti negalėtų. Be Lenkijos lietuvių Šalpos Fondas dar turi šelpti Vokietijoje likusius ir per BALFą — Sibiro lietuvius.

Kadangi Šalpos Fondas tie sioginiai šalpos vajuas negali vykdyti, talkon kviečiamos Apylinkės, skirdamos 25% jų su rinktų pinigų Šalpos Fondui.

Pašto išlaidos vieno 20 sv. siuntinio yra \$4.50. Tokiu būdu iš Apylinkių gautieji 25% jų surinktų pinigų bus sunaudojami persiuntimo išlaidoms ir Sibiro lietuvių Šalpai. Rūbų, avalynės bei baltinių Šalpos Fondas tikisi gauti iš Montrea li Apylinkės, Todėl Apylinkių Šalpos skyriai surinktas gėry

DEĖL KULTŪRINIŲ RYŠIŲ SU OKUPOUTA LIETUVA

Maskvos okupaciniam režimui tarnaujantieji lietuviškieji agentai bando organizuoti laisvojo pasaulio lietuvių tarpe taip vadinamą kultūrinį bendradarbiavimą. Juo, esą, siekiama sudaryti kultūrinius ryšius tarp išeivijos ir krašte esančios tautos. Ryšium su ta akcija, kai kas gauna viliojančius pasiūlymus aplankyti okupuotą Lietuvą su koncertais ar išleisti ten literatūros kūrinių. Yra būdinga, kad tokie pasiūlymai dabar daugiau siauriai yra nukreipti į juos, kuriuos rusų bolshevikų okupacija privertė apleisti savo tėvynę.

Lietuvos Valsčių Liaudininkų S-gos Centro Komitetas, visą laiką atydziai sekęs Maskvos despotų bei jų patikėtų lietuviškų agentų pastangas susilpninti ir palaužti laisvojo pasaulio lietuvių tarpe jėgas ir pasiryžimą kovoti dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, laiko, kad dabar jų veda moji kultūrinių ryšių sudarymo akcija yra viena iš klasingų priemonių, turinčių tikslą vesti prie dabartinės okupuotos Lietuvos padėties pripažinimo ir įteisinimo.

Ar Maskvai ir jos agentams iš tikrųjų rūpi propaguoti pavergtam krašte laisvojo pasaulio lietuvių kultūrinius atsieki mus? Žinoma, kad ne. Jei taip būtų, jie panaikintų susirašinėjimo cenzūrą, leistų įvežti į kraštą ir ten laisvai platinti visas Vakarų išleistas lietuviškas knygas, žurnalus ir laikraščius. Jei jie nuoširdžiai siektų sustiprinti išeivijos lietuvius su krašte esančia tauta, tai atidarytų sieną laisvam turistų važinėjimui po visą kraštą, kad šie galėtų laisvai ir be pristatytų palydovų sueiti į kontaktą ne tik su gimimėmis, bet ir su visais žmonėmis, jų tarpe ir su vietiniais me

Laiškai Redakcijai

PAAIŠKINIMAS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS XV TOMO REIKALU

LE leidėją J. Kapočių ir mane, Lietuvos tomo redaktorių, vieną kitas pasiteirauja, kada tas tomas išeis. Pagrindinė priežastis, kad jo išleidimas užtruko, yra sunkumas sutelkti to mui reikalingą medžiagą. Tai yra išsamesni apžvalginiai pasiskyrę lituanistinių sričių straipsniai, reikalaujantys daugiau dabar nevisada lengvai gaunamos literatūros ir rddiesnio atsidėjimo, taigi ir daugiau laiko, kurio dažnam LE bendradarbiui kaip tik ir pristinga. Be to, kai kuriems bendradarbiams vėliau at

kritis, teko jieškoti naujų, o tai vėl nemažas susitrukdymas. Didesnioji straipsnių dalis betgi jau yra atsiųsta redaktoriui, o pirmasis tomo skyrius ir spausdintuvėje surinktas. Vis dėlto, stinga dar daugelio svarbių straipsnių, kurie ir stabdo tolesnį tomo rengimą ir spausdinimą. Naudojuos šia proga dar kartą kreiptis į savojo LE tomo bendradarbius, prašydamas ilgai nebenudelsti pažadėtųjų straipsnių.

Vincas Maciūnas.

Sovietų Rusijos diktatorius Nikita Chruščiov: „Pirmyn, vergai nužemintieji, išalkusi minia pirmyn!“...

no ir kultūros veikėjais. Tik tada atsirastų sąlygos tarpusavio ryšiams, nes be laisvo pasikeitimo idėjomis tikras kultūrinis bendravimas yra neįmanomas. Bet tokių sąlygų iš sovietų ne reikia tikėtis.

Nėra abejonės, kad dvasinę priespaudą kenčiantieji pavergtos tautos rašytojai, menininkai ir kiti kultūrininkai negalės laisvai susisiekti ir bendrauti su Vakarų pasauliu, o juo labiau su tais savo tautiečiais, kurie bolševikų okupaciją yra patys gerai pažinę. Jeigu tam tikrais sumetimais jiems ir bus leista turėti ryšius, tai jie bus tokie, kokius padiktuos okupantų tarnyboje esantieji valdininkai.

Tuščia yra taip pat tikėtis, kad ir išeivijos rašytojai, menininkai, kultūrininkai ar visuo menininkai prieš tiesioginiai prie savo tautiečių sovietinėje Lietuvoje. Tarp jų visados bus tarpininkas — okupacinės valdžios agentas. Jis kalbės už pavergtą lietuvių, ir tik per jį galės pasisakyti laisvais lietuvis. Taigi, ar tai bus kultūrinis bendravimas su krašte esančia tauta? Ne, tai bus tik santykių palaikymas su okupacinėmis valdžios įstaigomis. Tai bus esamos padėties de facto pripažinimas. Tai bus taip pat ir kovos fronto už nepriklausomą Lie

- AUKOJO „N. L.“**
- St. Dirmantas, Chicago ..2.25
 - KLB Sudburio Ap. v-ba 10.—
 - Verdunietė
 - Kra. . . Ont.3.00
 - J. Jauneika, Stratfordville
 - J. Marozas, Miami
 - J. Kalvaitis, Brooks
 - J. Jakubka, LaFleche
 - J. Dubauskas, Calgary
 - G. Mačionienė, Verdun
 - J. Jankus, Winnipeg
 - P. Garnelis, Tillsonburg
 - J. Ambrasas, Mtl.1.50

Dabartinė tarptautinė Lietuvos padėtis

VACLOVO SIDZIKAUSKO PRANEŠIMAS

Atkelta iš 2-ro pusl.

Žodžiu, čia mano suminėje Centro ir Rytų Europos pro vakarietiškieji veiksniai, iš jų ikišiolinės laikysenos sprendžiant, sovietų pavergtosios

ISSILAISVINIMO, NEGU ISLAISVINIMO PROBLEMA,

Akivaizdoje čia mano su glauštai pavaizduotos padėties tarptautinėje plotmėje, mūsų šios dienos uždaviniai toje srityje yra šie:

1) Ir toliau palaikyti gyvą ir aktualų Lietuvos klausimą tarp tautinėje plotmėje, susiedinant jį su antrojo pasaulinio karo palikimo likvidavimu, ir su visa Centro ir Rytų Europos problema, kitaip tariant — su teisingos ir pastovios taikos Europoje įgyvendinimu.

2) Ruošti medžiagą, ir aplinkyboms reikalaujant ir leidžiant ją panaudoti, išpopuliarinti ir apgyniminiu lietuvių tautos teritorinę aspiraciją vakaurose — Tilžės, Gumbinės, Karaliaučiaus sritis, ir rytuose bei pietuose — Ašmenos, Lydos, Gardino bei Seinų - Punsko sritis.

3) Daryti viską, kas reikalinga ir galima — vieniems ir drauge su latviais ir estais, o taip pat ir su visomis sovietų pavergtomis valstybėmis per PET Seimą — didžiosiomis Vakarų valstybėmis, pirmoje eilėje JA V, įtikinti, kad dabartinė, nors ir prielanki, bet pasyvi jų politika pavergtųjų Centro ir Rytų valstybių klausimu veda į politinį akligatvį, yra naudinga Kremliaus ir neigiamai veikia nuotakas pavergtuose kraštuose; kad yra

seniai pribrendęs reikalas tą politiką reviduoti ir pereiti prie aktyvesnės ir drąsesnės politikos,

kuri, mūsų tautų rezistencijos talkinama, greičiau ir tikriau vestų į tikslą. Reikia išsklaidyti, kaip nerealias, sovietinio ir komunistinio režimo sušvelnėjimo, sudemokratėjimo, sulibera lėjimo bei laipsniško nepriklausomybės atstatymo iliuzijas, kuriuos skleidžiamos Vakarų pasyvumui pateisinti.

4) Stebėti, išpėti ir neprileisti prie Baltijos valstybes liečiančių diskriminacinių tendencijų, pradėjusių pavojingai reikštis Europos Taryboje, tiksliau, jos Neatstovaujamojo Valstybių Komisijoje.

5) Kovoti su kaikiuriose sritinėse pasireiškiančiomis tendencijomis atšaukti Lietuvos diplomatinį ir konsulinį ats tovybių pripažinimą ar bent pažeisti jų formalinį statusą.

Istorija mus moko, kad kitas tautas pavergusios imperijos ir tironijos, nėra amžinos. Imanentiškai komunistinio pasaulio priešingumai ir neužgniauziamas tautų laisvės troškimas padarys galą ir sovietiniam tautų kalėjimui.

Tautos likimą ir jos ateitį galutinai išvadoj lemia jos pačios atsparumas, tvirtumas, ryžtas, nepaskutinėj vietoj — jos istorija.

Išoriniai veiksniai gali tik sudaryti prielankias ar neprielankias sąlygas, pagreitinti ar atitolinti jos politinių siekimų įgyvendinimą. Juk ir 1918 m. lėmė lietuvių tautos ryžtas, o išorinės aplinkybės tik žymiai palengvino ir pagreitino Lietuvos valstybės atstatymą. Tačiau tas procesas gali būti palyginti ilgas. Savo paskutinio apsilankymo New Yorke metu, britų premjeras Macmillan kalbėjo apie vieną generaciją, o gal ir dvi. Gi mūsų tauta, lygiai kaip ir kitos sovietų pavergtosios tautos, turi teisę reikalauti, kad lygiai taip, kaip 1878 metų Berlyno Kongresas sudraude carą Aleksandrą II-jį, pasišovų sį pasigrobtį pietinę Europos dalį, taip šiandien

laisvojo pasaulio valstybių bendruomenė, Jungtinių Amerikos Valstybių vadovau jama, sudraustų Chruščiova ir jo sebrus,

uždėjusius Maskvos leteną ant ant 100 milijonų europiečių ir siekiančius pavergti visą Europos žemyną. Tuo labiau, kad to reikalauja ir tarptautinė teisė, ir Jungtinių Tautų Charta, ir didžiųjų valstybių išpareigo jimai.

Užsitęsusi Lietuvos laisvės byla ir ypač pastaruju metu pagyvėjusi ir sustipėjusi Lietuvos okupanto ir jo Vilniaus samdinų politinė ofenzyva prieš Baltijos valstybes ir prieš aktyviają lietuvių išėviją ir tre

Vaclovas Sidzikauskas.

mtį laisvajame pasaulyje, suaktyvino antrąjį, vidinį mūsų uždavinį ir veiklos barą. Kremlius ne tik stengiasi gauti tarp tautinį savo užkariavimų Baltijos erdvėje sankcionavimą, bet ir pats, ir per savo agentus Vilniuje, stengiasi įtaigoti, ypač jaunesniąją mūsų tautos kartą tėvynėje, kad bet kokios svajonės apie politinę Lietuvos laisvę ir atsipalaidavimą nuo Rusijos esančios nerealias, atsižiu rinti į neįveikiamą karinę Sovietų Sąjungos galią. Lietuviai įtaigojami taip pat, kad ekonominiai sumetimais Lietuvos išsi jungimas iš Sovietų Sąjungos būtų nepageidaujamas ir nenau dingas Lietuvai, kad tatau reikėtų užtikinti Lietuvos susmukimą, Nestokvoja ir kitų vilionių. Paralėliai

vyksta bandymas sudemoralizuoti išeiviją, kuri yra labai svarbus veiksnys kovoje dėl Lietuvos laisvės, palaužti vieningą lietuvių kovos frontą.

vylingai vaizduojami kultūriniai mainai ir kultūrinio bendradarbiavimo mirazai. Tuo būdu bandomi tiesti keliai į lietuvių apsisprendimą su okupacija. Ne teisinga būtų teigti, kad toji su vietinė ofenzyva ir okupuotoj Lietuvoj ir laisvajame pasaulyje būtų visiškai nesėkminga, nors didesnio išėvijios sužalojimo kolkaš ji nepadarė. Visa tai verčia politinius lietuvių veiksmus laisvajame pasaulyje su tarti savo veiklos planą šiame, sakyčiau, vidiniame bare, sutarti mūsų strategiją ir mūsų ofenzivos programą, kuri ne tik pavestų niekais okupanto pastangas, bet ir padėtų tėvynėje esančiam jaunimui susiorijenti tuoti, susidaryti savą ne tik tautinę, bet ir politinę koncepciją, laisvos ir nepriklausomos Lietuvos viziją.

Kūbos įvykiai gerokai demaskavo Kremliaus tironus, pakirto pasitikėjimą jais ir tu, kurie tikėjo jų globa ir jų žodžiais, sugriovė Sovietų Rusijos karinės galios ir jos neįveikiamumo mitą. Tikėkimės, kad

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

ISPANIJOS, PORTUGALIJOS IR VOKIETIJOS SPORTAS

Portugalijos ir Ispanijos sportiniam gyvenime, futbolas yra populiariausia sporto šaka. Nesistebėkime tad, kad važiuodami blogais tu kraštų keliais ar traukiniams, matysime mažose miesteliuose bent kelias futbolo aikštes; nesistebėkime matydami lūšnose gyvenančius žmones, tačiau marmuru išpuoštus futbolo stadionus Ispanijos ar Portugalijos didmiesčiuose, nes tu kraštų gyventojams, šalia „plaza de toros“ — futbolo aikštė — šviesos žiburys, pilkame jų gyvenime. Čia, Ispanijos ir Portugalijos parodo tikrą savo tautos būdą, gan karštą ir išdidų, galėdamas garsiu „ole“ išreikšti savo pasitenkinimą gražiu komandos dariniu; čia jis gali garsiai „nuvilpti“ silpnai žaidžiantį žaidėją ar net visą komandą, o susitikęs su draugais — išsikalbėti pasaulinio futbolo klausimais, daryti lažybas dėl futbolo rungtynių pasekmių. Ir neįsivaizduoju, kaip atrodytų Iberijos pusiasalio gyvenimas be bulių ir futbolo kovų. Be jų Ispanija nebūtų Ispanija, Portugalija ne Portugalija.

Dvejas rungtynes teko stebėti. Sąmoningai apie jas nerašiau, norėdamas palyginti ir šiandienines Vokietijos futbolo rungtynes. Deja, to padaryti negalėsiu, nes Iberijos pusiasalyje teko matyti geriausią komandų žaidimą (Beneficos, FC Barcelonos), kai tuo tarpu Augsburgas — pačių silpniausių, ne turinčių kandidatų į Vokietijos futbolo rinktinę. Tas žymiai atsiliepė ir į žiūrovų skaičių, nes pav. Augsburgas, rungtynes stebėjo tik apie 3 tūkst. futbolo entuziastų, kai tuo tarpu Liza bonoj ir Barcelonoj jų buvo apie 80 tūkst. žmonių.

Ir turiu džiaugtis, kad kaip šio laikraščio sporto sk. vedėjas, visur buvau maloniai priimtas vietos laikraščių sporto sk. redaktorių ar korespondentų, pakviestas stebėti rungtynes iš ložių, skiriamų žurnalistams. Ypatingai Augsburgas, buvau paimtas iš viešbučio vietos laikraščio red. p. Deiningerio nuosava mašina, nuvežtas į stadioną ir vėliau, praleisdamas kelias valandas su juo ir kt. korespondentais pasikalbėjime visais pasauliniais sporto reikalais.

Ne naujiena jiems yra Maskva, Madridas, Paryžius. Stockholmas ar pietinė Amerika. Visur jų būta, stebėta rungtynes. Aš — tik iš spaudos puslapių apie tai žinau, tačiau gindamas lietuviško laikraščio garbę, daug kur nurodžiau jų klaidas, ypač Sov. S-gos sportinio gyvenimo atžvilgiu. Ispanai, nela baid suinteresuoti Kremliaus laimėjimais sporto šakose. Dažniausia, jie atsako rungtyniauti su rusais (už ką yra baudžiami tarptautinių sąjungų pinigais), kai tuo aarpu vokiečiai, jau eilėje sporto šakų, yra turėję su Sov. S-ga tarptautinių susitikimų. Tad, kaip ir prieš dve

čius Sov. Sąjungai, nurodžiau ir kitus pabaltiečius. Dalis jų vokiečiams žinomi: Pipynė, Kalėdienė, Tamulė.

Užklause dėl šiemetinio Europos meisterio jieties metime jus metus, taip ir dabar, jau pla tesniame rate, nurodžiau lietuvių sportininkus, atstovaujančius ar jis taip pat lietuvis. Atsakyčiau, kad Lusia yra latvis, lygiai kaip ir Lipanis. Trumpai sustojom ties pokariniu Augsburgu gyvenimu: (1945 — 1949 m.), kada ir pabaltiečiai čia buvo gražiai pasireiškę. Už klausas buvau apie Gerulaitį, Garunkštį, estą Malsteiną, latvius Bebrį ir Arenšą, lietuvius krepšininkus. Vieną žodžiu, ke lių valandų laikotarpyje, daug ką išsiaiškinom, o ypač apie dabartinį Kanados futbolą ir ledo rutulį, nes žiemos olimpiniai žaidimai jau ne už kalnų.

Be apie pasiruošimus 1964 m. žiemos olimpiadai parašyti iš olimpinio Innsbrucko miesto jau ateinančią savaitę.

K. Baronas.
Augsburg, lapkričio mėn.

SPORTO ŽINUTĖS

Londono spauda rašo (Müncheno pagrindinėje geležinkelio stotyje galima gauti beveik viso pasaulio spaudą, išskyrus... Vilniaus Tiesą), kad Filipinų vyriausybei atsiskaičius duoti vi zas Jugoslavijos sportininkams, tarptautinė krepšinio s-ga buvo priversta atšaukti pasaulio krepšinio pirmenybes, kurios greičiausiai bus surengtos po še šių mėnesių jau naujame krašte, kuris sutiks priimti komunistinio pasaulio atstovus.

Ir antroji — F Pattersonas sutiko stoti antrą kartą į kovą prieš S. Listoną sunkauso svorio meisterio vardo atgavimui.

K. Baronas.
Münchenas, lapkričio mėn.

SACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

SACHMATŲ FIGURŲ VERTĖ

Jeigu keičiamas žirgas į žirgą ar rikis į rikį, reikia numatyti poziciją, kuri susidarys po to pasikeitimo. Tačiau jeigu darome kombinaciją, kurios pasėkoje turime paaukoti bokštą už rikį ir pėščių, arba už du bokštus, arba valdovę už tris lengvas figūras (lengvomis figūromis skaitomi žirgai ir rikiai, sunkiomis - valdovė ir bokštai) mes turime ne tik numatyti susidariusią padėtį, bet taip pat pri valome turėti, supratimą ir apie tų figūrų vertę.

Sachmatai nėra gryna matematiška; greičiau yra skaičiavimas, sujungtas su fantazija ir menu. Taigi figūrų vertė ne

ra absoliuti, bet reliatyvi.

Pirmausia pakalbėsime apie sausą matematinę figūrų vertę. Jei pėščiai laikysime kaip vienetą, tai žirgo ar rikio vertė bus 3, bokšto 5 ir valdovės 9 vienetai. Karaliaus vertė yra didesnė negu visų figūrų, nes partija yra pralošta po to, kai karalius yra sumatuotas. Bet jei palyginime karalius sachmatine jėga su kitomis figūromis, tai ta jėga bus lygi trimis vienetams. Tačiau galima, kad nepakanka būti geru matematiku, jeigu nori būti geru sachmatininku.

Padėję matematiką į šalį, pažiūrėkime į sachmatų figūras Nukelta į 6-tą psl.

SEIRIŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraiko be vėjo

41.

Sesuo Vassa nieko nežinojo apie gydytojų lankymąsi sau gumo policijoje, ir niekaip negalėjo susivokti ir atspėti, kas pasidarė su gydytoju Šilgalium, kuris jau atrodė laikosi kaip nesa vas. Šilgalis atviru augštaičiu būdu norėjo sėselei paaiškinti jį suerzinusį įvykį, ir vis dėlto pagalvojęs, jog „geriau, kai mo terys tokių dalykų nežino“, susilaikė ir jai savo nerimo priežas ties neatidengė.

Šilgalis vis dėlto norėjo pasidalyti išpūdžiais; norėjo pasvarstyti tartytojo iškeltuosius faktus, galimas dalykas, paban dyti rasti išeitį ir padaryti geriausių sprendimą.

Sovietinė nelaimė, kad visi daiktai ir net paprasčiausia nuvytusi šaka turi vyresniojo brolio ausis, akis ir, kas ypač ne malonu — uosle. Tai grynai sovietinis išradimas, nors ir ne be precedento, o tas sovietinėje sistemoje yra įaugę esmingai į visus veiksmus ir veiksmus.

„Atsargumas gėdos nedar“, — prisiminė Šilgalis ir nu tarė kolegas kviesti mažon ekskursijon — į Smiltynės kopas, kur jų niekas negirdėtų ir neįtaryt. Gavęs kolegų sutikimą jis pavakary juos nusivedė į Dangės uostą ir keltu pasileido anapus Kuršių marių sąsiaurio.

Rudeniop pakrypusi saulė dar buvo pakankamai pajėgi šildyti. Pavakarėjanti padaira buvo šviesi ir giedra, kaip kū dikio šypsni.

Keltas, lengvai svyrudamas, gana greit plaukė, keldamas savo šonuose vandens sūkurius. Žuvis, pajutusios kelto artėjimą, skubiai sprudo į šalį. Bet neilgai gydytojai galėjo stebėti ir grožėtis vandens gyvūnijos vaizdu. Po kojoms jau šnarėjo ir skruzdėjo birus sausas smėlys, lindęs į visus batų plyšius.

Šilgalis pirmasis žingsniavo kvapniu pušynėliu. Gyvai traukė į plaučius ozonu išotintą orą, ir krūtinė, kvėpuojant, darė plačias ekskursijas. Malonu ir lengva buvo kvėpuoti. Net svaigo galva.

Kalnėnas, tartum lydėdamas savo šefą, ėjo greta Barvainio, kuris nesirūpino skubėti.

— Kolegos, — kreipėsi Šilgalis į Barvainį su Kalnėnu, — manau, kad mes turėtume pajūryje pasirinkti atokesnę kopą ir ten, saulės atokaitoje, besišvitinant, pasikalbėti, kaip sakiau, pasidalyti išpūdžiais, juos aptarti ir pajieškoti išeities.

— Geras, kolega, sumanymas, — atsiliepė Barvainis. —

Bet, kolega, kopoje nei sūraus vandens negausime... Gal prieš tai ką gautume burnai paskalauti? . .

— O jeigu toks yra pageidavimas, tai aš mielai pasiryžęs patarnauti.

Visi užsuko į pajūrio restoraną, bet jame ne ką galėjo rasti. Išgėrė alaus po stiklinę ir nuėjo į pajūrį. O pajūris spin dėjo saulės atošvaistėje. Kaip retai pasitaiko, jūra buvo rami ir tyli. Jos veidrodyde degė saulė ir grimzdo žydras, be debsėlio, dangus. Jūros gėlmėje jis buvo dar žydras, negu pa daires skliaute. Smėlys buvo saulėje įkaitęs ir kojoms šilo net per batus.

Šilgalis nusiavė guminpadžius ir smulkios jo kojoms grimzdo į smėlį.

— Aš svyruoju, ar man bandyti nusiauti, — suabejojo Barvainis. — Seniai jau basas nevaikščiojau.

— Išbandykime, šefe, — atsiliepė ir Kalnėnas, — nu siavęs batus ir pasiraityjęs kelnes. — Prisiminkime vaikystės dienas, kai basi bėgiodavome. . . Gražios buvo dienos. . .

Šilgalis susirado augštesnę kopą, ir jos viršūnėje nusirengęs viršutinius drabužius ir net marškinius, kvietė pamažėle ju dančius ir sunkiai brendančius per purų smėlį, Barvainį su Kalnėnu.

— Gerai. Čia pailsėsime. — atsipūsdamas kalbėjo Barvainis.

— Bet pirmiausia aš su jumis noriu pasidalyti išpūdžiais iš atsilankymo saugume. Tardytojas mane gerokai pritrenkė ir labai numušo mano optimizmą, — pradėjo Šilgalis jį nera minusia tema.

— Kolega, matau, kad tardytojas patį stipriai paveikė. Kas ten atsitiko? — teiravosi Kalnėnas.

— Manau, kad tardytojo klausimai apie mūsų pasikalbėjimą dėl sąjūdžio nėra kas diskutuoti, nes visi mes pasakėme tą pat. To neturėtume užmiršti, jeigu ir ateityje mums tektų susidurti su šiuo klausimu, — tarė Šilgalis. — Bet štai kas mane nustebino ir sujaudino, tai tardytojo klausimai apie 1956 metų demonstracijas. . .

— Ir ko jis klausinėjo? — neiškentęs, Šilgalio pasakojimą pertraukė Kalnėnas, kuris taip pat dalyvavo demonstracijose. — Manęs jis apie 1956 metus neklaušė.

— Iš tikrųjų jis nieko konkrečiai neklausinėjo, bet iš jo klausimų aš supratau, kad jis matyti apie mano dalyvavimą demonstracijose žino.

— Tai kas, kad žino? — paklausė Kalnėnas.

— Tai jau labai negerai, — atsakė Šilgalis. — Negerai nes matyti jis ipareigotas mus sekti ypatingu atidumu. Ir aš manau, mums, vyrai, šita reikia įsidėmėti ir laikytis labai atsargiai. . .

— Tai nieko nuostabaus, kad seka. Juk mes visi žinome, kad Lietuvos okupantas bus, lietuvius, atsidėjęs seka. Mus seka ir mūsų lietuvišką politiką, okupacijos tarnai, — pik tai užkirto Kalnėnas.

— Matai, kolega, tas tiesa, kad mes žinome, jog mus seka. Bet sekimas nekimiui nelygu; jeigu okupanto akys mus lydi bendruoju žvilgsniu, tai yra viena ir jeigu jos seka specialiu žvilgsniu, tai yra kita. Suok atveju — jau ne juokai. . .

— Kolegos, aš tiesą sakant ne ką žinau apie tas demostacijąs, nors ir gyvenau tada Vilniuje. Kas ten buvo? Man at rodo, kad tai daugiausia studentai demonstravo? — teiravosi Barvainis.

— Tas tiesa, daugiausia dalyvavo studentai. Gal tiksliau — buvo studentų iniciatyva. Bet dalyvavo daugelis, gal tiek, kiek studentų ir nestudentų, vyrų ir moterų, — atsakė Šilgalis.

— Kaip gi tos demonstracijos prasidėjo? — teiravosi Barvainis. — Tiesa, jos jau praėitės, bet, kaip žinome, reikš minga ir neužmirštama.

— Gerai žinote, kad 1956 metais vyko sukilimai — Berlyne darbininkų, Poznanėje — visuomenės, bet ir ten vyravo darbininkai, o po to Vengrijos visuotinis gyventojų sukilimas reikalaujant laisvės, demokratijos ir piliečių teisių. Žinoma, vengrai norėjo nusikratyti ir sovietinę okupaciją. . .

— Kaip galima, kad Vakarai neišgirdo vengrų SOS pagal bos šauksmą! Vakarai išdavė laisvę ir demokratiją! — per traukė Barvainis.

— Nesijaudinkite, šefe, — ramino Šilgalis Barvainį. — Vakarai mus išdavė Teherane, Jaltoje ir. . . gal gi išskaičiuosai ir gal gi sužinosi, kur jie mus viešai ir slapta išdavinėjo ir kur prekiaavo mūsų kūnu ir siela. . . Jie mumis prekiaavo. . . Tai nešvarus jų biznis. Bet ką gi mes galėjome padaryti ir ką dabar galime daryti? Vis dėlto aną 1956 metų Vėlinių dieną mes, studentai, tikėtai keli tūkstančiai, o vis dėlto padarėme žygi, kuris buvo pajaustas, kaip mažas žemės drebėjimas po sovietijos kojomis. . .

— O gal tai pranašinga pradžia didesnių įvykių?

— Aš tuo tikiu, šefe. — Ir Šilgalis papasakojo:

— Išsilaisvinimo banga užliejusi satelitus, atsimušę net Maskvoje, bet pirma sustiprėjusi Vilniuje, Kaune. Čia laisvės sąjūdžio priekyje buvo studentai. Ypač Vilniaus augštųjų mokyklų studentija — Universiteto, Instituto, Konservatori jos. . . Sąjūdžiui padėjo ta aplinkybė, kad daugumas studentų gyveno studentų bendrabučiuose. Čia jie galėjo susiburti ir susitarti. Vyko tiesiog minginiai jau kelios dienos prieš Vėlines. Gerai buvo pasiruošta. Gerai suorganizuota. Sudarytas net eisenų kapuose planas.

Bus daugiau.

ALGIRDAS GUSTAITIS

Klumpakojis su diplomatais

ARBA

BROKSNELIAI DVIEJU BR. RAILOS KNYGU ŠEŠE LYJE: „TAMSAUSIA PRIEŠ AUŠRA“ IR „IŠ PASKENDUSIO PASAULIO“

buvo visai šviesu. . .

Apvėsio savaitgalio papie tu mudu su Gasparu Veličia iš tiesme kojas Bronio Railos na muose Vernon gatveje, Los Angelėje. Kalifornijoje. Pavasa ris nebuvo išilęs. Balandis. 1958.

Langai, pakilėliau įstatyti, ati darinėti. Bronys rūkančioje nuotaikoje. Atlapontais marškiniais. Cigaretę svilina iki vos-vos pelenams nenukrentant. Paskutiniausiu akimirksniu stu ktelėdavo stiklinėn pelėnėn.

Linksmi šneka. Džiaugiasi. Balandinis vėjukas traukia pro augštutinius langus, pravi ras duris. Gasparas raitosi ant kėdės, taikstydamas pridengti išijo tarkuojamą nugarą. Bet laikosi didvyriškai, nesiskun džia. Kaip gi. ant stalo atsira do trižvaigždžio.

Bronys skaitė knygos įžangą. 1960 pasirodžiusios „Tamsiausia prieš aušrą“ vardu. Klau siausi, abejojuau, negi taip at spausdins? Suminėdamas „gun dytoją“. Kėlėm taurelę. „Ar nenutylės?“ „Argi?“

Br. Raila be reikalo neteikias nuopelnų kitiems, ne visados nutylintis savuosius. O emė ir išdrįso suminėti tajį „gundyto ją - pjojėją“. (Žiūr.: „Tamsiausia prieš aušrą“, psl. psl. 9—14).

Vardan teisybės

Visais laikais buvo, bus fak tų nuslėpėjų, nuslėpimų. Juo labiau savosios garbės, ambi cijos naudai. Dėl garbės žmonės šaudosi, pjaunasi kiauliniais pei lais, auksinėmis plunksnomis. Meluojama garbėtroškos pa skalavimu. Bronys išsākė.

Tasai jo tiesos žodis man vi sad pasiliks mntyje. Ir padėsi įtikėti, kad savuosius išvedžio jimus daro nuoširdžiai, teisin gai, taip, kap mano.

Nėra pasaulyje dviejų žmo nių, apie viską vienodai maš tančių. Ir nebus. Vieni kitų nuomonėms (daugiskaitoje) pritaro iki 99%, kiti iki 1%. Taip ir su Railos skaitytojais.

Bronys turi savo teigiamus veikėjus, beveik viską daran čiu pasigėrėtinai. Jo idėjiniai draugai.

Antrieji beveik niekam tikę — tai jo idėjiniai priešai.

Pirmuosius kelia, kaip neži nia ką. Antruosius murdo taš kaločiausias vandenin. Pamur dęs dar nykščiu viršugalvin pa spaudžia. Antspauduotam neat sigavimui.

Bet. . . retutėliai net savo he rojams žadą atima. Kad ir čia: „Negi Krupavičius užkimo, ne gi Lozoraitis žado neteko? Pa

galiau, kas gi draudė Prapuole niui atsiliepti (Žiūr.: „Iš pa skendusio pasaulio“, 58 psl.).

Medžiaga lietuvių politikos istorijai ir vaidų daktaratui

Kada nors bus parašyta Lie tuvos politikos istorija. Plati, tominė knyga. Senovė. Vidur amžiai. Okupacijos. Nepriklau somybė. Okupacijos. Tremtis. Letuvių politinė veikla emigra cijoje.

Railos knygos bus įdomios lietuvių (ne Lietuvos) politi kos istorijai. Politikai, politikų čiai, politikėliai, politiknešiai, kitokie poli-poli. Ne mažiau juo domis išguldytu sakiniu lietu viškiems vaidams paspalvinti. Oje, oje, kiek jų daug, kiek jų daug! Šiose knygos.

Prūde vieni karsai gerai ne siveis; reikia lydekų jų išjudini mui, pavaikymui, praretinini mui, kraujo (kad ir žuvies) už virinimui. Raila kaip tik ir yra tokia lydeka.

Liberalai ir karo vadai

Pasmaigsto liberališkoms te momimis. Įdomi, panagrinėji mui naudinga. Jieškanti kelio vingiuose. Vagos tekėjimui.

Kitojo sparno plunksnane šiai jau kibo (ir kibs) prie Rai los. Jo liberališkam pasibrauky mui. Dėstymo, dabartinės lietu vių tautos buities aptarimo, jam žibintavimo. „Mes juk ne siroščiame valdyti valstybės, nes jos laisvos tuo tarpu neturi me“. („Iš p. p.“, 136 psl.).

Įdomūs pasisakymai dėl lie tuviškų skautų: „Pasirodo, kad mūsų kunigai veržiasi prie skau tų ne šiaip sau dėl kokios tuš čios ambicijos, o dar ir dėl to, kad prie skautų bando veržtis kažkokios tamsios jėgos su sa vo liberalizmu ir laisvamany be“. („Iš p. p.“, 161 psl.).

Gen. St. Raštikio atsiminimų dvi knygas „Kovose dėl Lietu vos“ vadina išpažintimi tautos teismui; karinių atsiminimų ver tė nerikiuojama pagal karinę laipsnį (260 psl.). Anų laikų ir paskelbtieji straipsniai, lietuvių politikos, vi suomenės, literatūrinės essay, kritikos, kronikos autoriui bu vo, kad ir su debesėliu, bet ge riausi gyvenimo metai (377 psl.). Ko lauktina?

Linkėjimas Broniui Railai

Jisai paminėjo knygishkų atsi minimų paragintoja. Ką prie to pasakytų ragintojas?

O štai ką:

Mielas Brony, gerai kad iš leidai „Tamsiausia prieš aušrą“

KULTŪRINĖ KRONIKA

KAIP VEIKIA LIETUVIŲ KURSAI IR SEMINARAI

Lituanistiniai kursai ir semina rai jau tvirtai įsitraukė į darbą.

Nuo šių metų rudens litua nistiniai kursai tęsis trejus me tus. Šiuo metu veikia tik pir mas ir antras kursas. Mokinių skaitlingumu nepasižymi (kaž kodėl iš V. Kudirkos mokyklos abiturientų į kursus neįstojo nė vienas mokinys), bet lietuvių kalbos žinojimu šių metų pir masis kursas pralenkia visus prieš tai egzistavusius. Moki niai žvalūs, daug klausinėja, noriai kursų lanko. Malonu

ir „iš paskendusio pasaulio“. Bet. . . savąjį talentą, ateityje, tuose mažiau laiminguose — ateinančiuose — metuose, nau doki daugiau literatūrinėmis raštams. Akimirkishkų kronikų, kaip jas vadini, turi daug. Ar negalėtum atsidėti vien tik lite ratūriniam darbu. literatūrinei kritikai, savo literatūrinių per gyvenimų aprašymams (apie frontus, vėjus, draugijas, klu bus. . .)

Esi pilnai literatūriškai pasi ruošęs. Lietuvių, prancūzų ar kitų literatūrą žinai geriau už eilę mūsų rašytojų. Literatūri nius dėsnius, literatūros spalvin gumo, toningumo paslaptis pa siekei. Gerai moki lietuvių kal bą. Sklandžiai valdai sakinį. Turi gerą žodyną. Šmaikštų st lių. Duriančiai smailų plunks ną. Lakią vaizduotę. Gausybę minčių. — Tai kodėl nerašai grynai literatūrinių dalykų? No vėliu, apysakų. Žinau, viena lei dykla iš anksto siūlosi išleisti Railos romaną, jei. . . parašys.

Bet Bronys nerašo novelių, nerašo romano, o kerta visu delnu, kaip nutekintais asmeni mis, visuomeniniam, politiniam gyvenimui. Gyvenimui neap čiuopiamam, kasdien nuplėšia mam, akimirkomis pralekian čiam. Nežudyki Tau duoto talento. Naudokis pikų tūzu!

Ir dar kas, bičiuli Brony: ne užsirūstinki. Priimki draugiš kai, kaip daugelį mudviejų tu rėtų pasikalbėjimų kad ir šia tema. Geros kūrybos ir laikykis! Bičiuliškai

Algirdas Gustaitis.

Los Angeles, Calif.,

SEJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

ĮSTEIGTA PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KULTŪRINĖ PREMIJA

PLB Kultūrinės premijos taisyklės

1. Laisvojo pasaulio lietuvių darbų rankraščiai turi būti at kultūriniam darbu skatinti ir remti Pasaulio Lietuvių Bend ruomenės Valdyba, kartu su P. L. B. Kultūros Taryba, skiria metinę dviejų tūkstančių dole rių premiją už literatūros, dai lės ir muzikos kūrinus bei litu anistikos mokslo darbus. Pir moji premija bus skiriama už 1963 sius metus.

2. Premijos gali būti skiria mos už spausdintus ir rankraš tinius darbus. Nespausdintų 3. PLB Kultūros Taryba su daro specialistų kom-jas premi juotiniems darbams atrinkti ir Jury komisija dailės kūriniams apžvalginėje parodoje įvertin ti. Komisijų nariams gali būti ir PLB Kultūros Tarybos nariai Komisijos pačios išsirenka pi. miniskus.

4. Komisijoms atrinkus atski rų sričių premijuotinus darbus, PLB Kultūros Taryba, posėdy je dalyvaujant sprendžiamuo ju balsu ir komisijų pirminiu kams ar juos pavaduojantiems komisijų nariams, nutarta, ku riuos srities darbus skiriama tu metų PLB premija.

5. Premija gali būti skiriama už literatūros ir muzikos kūri nius, ar lituanistikos mokslo darbą, spausdintą po paskuti niosios PLB kultūrinės premi jos, skirtos atitinkamos srities darbu. Rankraščiai gali būti premijuoti, jei dar nebuvo svi rstyti komisijų, skiriant paskuti niąją PLB kultūros premiją už atitinkamos srities darbą.

6. Metinė PLB premija gali ir sekančiais metais atitekti tos pačios srities darbu.

7. Komisijose, taip pat ir ga lutiniame PLB Kultūros Tary bos posėdyje, kuriame skiria ma PLB kultūrinė premija, ne gali dalyvauti asmenys, kurių darbai svarstomi premijai gau ti.

8. Jei taikant šias PLB kultū rinės premijos taisykles iškiltų kokių neaiškumų, juos spren džia PLB Kultūros Taryba.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba.

Toronto, 1962 - Maironio - m. lapkričio 10 d.

POEZIJOS KONKURSAI MAIRONIUI

Veterinarijos gydytojas Ka zys Alminas Draugui paskyrė 1000 dolerių, kurie būtų panau doti kaip premija už poeziją, skirtą Maironio metams pami nėti.

Rankraščiai turi būti išsiųsti ne vėliau kaip 1962 m. gru odžio 1 dieną Draugo adresu: Draugo Poezijos konkursui, 4545 West 63 Street, Chicago 29, Illinois, USA.

Rankraščiai, bent 64 pusla pių spausdintos knygos apim ties, gali būti eilėraščių rinki niai, pemos, baladės arba jų mišinys.

— Kvailystė! — kerta Zigmas Strelčiūnas savo galingu bosu. — Vulgarizavimas!

Dabar Tabalius atsigrėžia tiesiog į išdidųjų ekonomistą. Kas pirmasis pasipriešinęs kolek tyvinio sodo idėjai? Kieno dėka kolektyvinė žemė buvusi surėžyta sklypeliais? A? Ar būtų Balašis atvirai argumentavęs, kad atskiras sklypas jam reikalingas prekinei uogų ir vaisių gamybai. Bet kai draugas Strelčiūnas su visa savo nepasiekiamu erudicija pareiškė norįs bandymus daryti, kūrbyinius jėškojimus vyk dyti, tai net ir autoritetingiausi vadovai nusi leidžia. Įžūlus tas Tabalius. Net viršininkui į akis pažvelgti nevengia. Gerai, gerai, šokinėk. Mums bus lengviau.

— Kvailystė! — dar išdidžiau atrėžė Strel čiūnas, net negalvodamas pakilti nuo kėdės.— Aš, mat, kalts, kad ta ar kita ypata turgaus sieliūktę nešiojasi. Aš turiu nusileisti iki kiek vieno primityvo ir imtis jį auklėti. . . Ne auklės darbu mane universitetas ruošė. . .

Ne, nepaisit taip lengvai Strelčiūno. Kaip akmeninė statula stovi ant savo pjedestalo. Ir tik be reikalo Tabalius karščiuoja.

— Poniška pažiūra! Spjaudymas kolekty vui į veidą.

Strelčiūnas atsistoja, oriausiai papūtęs gurklį, pereina per viršininko kabinetą.

— Jieškokit kaltininko kitur. . . — meta jis nuo slenkščio ir garsiai užtrenkia duris.

Valdybos viršininkas peržvelgia susirinku sius, truktelė pečiais:

— Na, matot, matot, kas darosi. — kalba jis įsiseidęs. — Visi išpuiko, niekas nebeprapajis ta kritikos. Aš nežinau daugiau, kaip toliau bus galima vadovauti tokiam kolektyvui. . . Aa nežinau. . . Gal būt aš nesugebu, gal būt, ir man tektų išeiti. . . Bus daugiau.

gražiai sugyvendamas, būtų galėjęs pas Balai šius ramiausiai nukaršti. Baisiai mūsų laikais iš puiko žmonės: kiekvienas nedapeklis, kiekvie nus išsijūžėlis vis savo teisų reikalauja. . . Ne, ne, Balaišio aš neteisinu, bet ir Simono užantin nedėčiau. Reikia būti objektyviam.

O ir Raudoniko ne tokio jau lauko esama. Nesigaili ragų paslydusiam. Duoda viską, ką tik girdėjo. Ir dar nuo savęs pridėda. Nepamir šęs jis nei tvoros perkėlimo, nei pravardžiavi mo „palaižunu“, nei pasiūlymo pasiskolinti iš viršininko sudedamąjį kėdutę ap sunkusiam už pakaliui priglausti. Mat, koks gobšus, akiplė šiškas ir įžūlus buvęs vyriausiasis buhalteris. Ir nei kadru skyrius nematęs, nei profsąjungos vietkomas nesistengęs auklėti. Tiek meti pra ėję, tiek dirbęs. . . Demoralizuojantį tvaiką sk leidęs aplinkui. . . Aha, nepamiršo Raudonikis ir to, kad Balašis aną kartą jį užsipuolęs už so de veisiamas piktžoles ir puvinio grybelį. Nie ko neužmiršo. Aš ir sakiau, kad žmogus nega li būti be ambicijos. Tik dabar jau gera ambi cijas rodyti, kai kaltininkas nebe valdžioje ir jo visai nėra susirinkime. Kalbėk kiek nori. Nie kas neužsigaus, nes nieko kito tavo žodžiai neliečia, o Balašio — vargšelio — nėra ir ne bebūs. Rimtai pasvarščius, tokia kalba tik susi rinkimams ir tereikalinga.

Stukteliuo są atsargiai alkūne Strelčiūnui, no riu su juo savo samprotavimais pasidalinti, bet jisapsimeta nieko nepastebįs. Akys kažkur pro langą, į nežinomus tolius nukreiptos, veidas di džiausios rimties sklindinas. Ką, žinoma, jam ga li duoti tokio Raudoniko plepėjimas apie smulkmeniškiausią Balašio personą.

O gerą būtų, jeigu visi žmonės turėtų tokį tvirtą charakterį, kaip Zigmas Strelčiūnas. Gy vena žmogus sau, pats savo reikalais tesirūpi na, savaip, kaip jam patogiausia, tvarkosi ir ki tų nekluduo. Bėda, kad vis tie neramieji nenu

sileidžia, nenustovi vietoje. Tabalius, net virši ninko paraginimo nelaukdamas, žiūrėk, jau kylo nuo kėdės, žodžio prašo. Tai jau prijau sk, visiems suprantamiausią reikalą supainios, kal tus ir nekaltus sumaišys! Na, pasmerkūtų tą Ba laišį už gobšumą, už svetimo darbo eksploata vimą ir atsistėtį. Niekas gi buvusio vyriausiojo buhalterio neteisina. Net ir Strelčiūnas, nuo sa vo minčių atspilęs, vos Raudonikiui baigus, rūščiai pasakė:

Primityvas! Turgaus boba. . .

Bet Tabaliui ir jo bendraminčiams to nega na. Jieško šaknuk Taip įsiaudrino, iškarščia vo, kad, rodos, čia jau pasaulis griūva. Esą, ne vieno Balašio byla čia svarstoma. Savanau diškumas, esą, ta baisioji praecities atgyvena, ne vieną širdį graužianti. Svarbiausia, esą, nesu daryti sąlygų savanaudiškumui atsirasti. O kas pas mus atsitikę? Kas gi privedęs prie sa vanaudiškumo suklestėjimo? Tegu atsistoją tie, kurie besodininkaudami savo sklypeluose, savanaudiškumo nuotaikomis neužsikrėtę. Te pasaką, rankas ant širdies padėję, kiek naktų nemiegoję, apie didesnę naudą sau begalvoda mi, kitų pajamas besaikiuodami. . .

Taigi, taigi, draugas, lauk - pasisakysiu. Tau gera kalbėti, kai tu po sodą vis su dainelė mis, su pokšteliais tesisukinėjai, mergaites links minai, saulutės atokaitoje šildeisi. . . Nueik tu pas mano žmoną - parodys jį tau savo delnus kaip man parodė. Ką tada pasakysi?

Bet ko gi subruzdų Strelčiūnas. Jis juk tikrai nepardavinėjo nei uogų, nei obuolių. Ką čia vėl raito Tabalius? Individualizmas, noras atsitver ti, pasislėpti po vijokliaisnu kolektyvo, patemp tį gurklį ir tegyveni tik sau. . . Vadinasi, tai dar blogiau, negu turguje uogomis prekiauti. . . Vadinasi, visokie individualistai ir paruošią dr vą savanaudiškams, atitverjį jiems neprieinam us, nežvelgtiems kampelius.

Mirtis sovietiniame pragare

Iš H. Tautvaišienės Tautų kapinynas Sibiro tundroje.

26. Meistras Starostina žiūrėjo į mus, tolmo krašto jai svetimas moteris, kaip į didžiausias nusi dėjėles; tyčiojosi, laikydamas mus niekam netikusiomis.

„Lodyri! Lodyri!“

(Tinginės, tinginės) — nuola tos ji kartodavo.

Darbo laikas dabar atrodė il gas, nes kiauřą parą švietė iš blyškusi saulė. Darbą pabaigus, dar reikėdavo stoti eilėn duos nos nusipirkti, pasijieškoti ku ro. Dabar vandeni pasruvusio je tundroje toli reikėjo įjieškoti kuro. nes arti jau buvo išrink tas, — ir mažiausias šapas bu vo paimtas ir sunaudotas ku rui. Tačiau tokio darbo, kokį aš dabar dirbau, daug kas pavydė jo. Mat, darbą užbaigus, leis davo pasimti žuvų vidurius ir truputėlį taukų. Geros saugoto jos, kad nematytų kiek kas ima, nusisukdavo į šoną. To mis liekanomis motinos išmai tindavo savo vaikus ir išgelbė davo juos nuo bado mirties.

Neseniai pastatytos Trofi movsko įmonės centre pasiliko tik negausios brigados prie sta tybų, ūkio reikalams, mažųjų tinklų dirbtuvėms. Kiekvienos rūšies viršininkas stengėsi turėti pajėgnesnius ir pareiģingesnius žmones.

Barakuose

mirusiųjų vietos buvo tuščios.

Gyvuosius išsklaidė žvejybai po kitas salas. Tuo būdu vietos barakuose buvo pakankamai. Bet kiekvienas stengėsi pasila kyti savo vietą ir į kitus bara kus nesikėlė.

Tik 10 dienų tedirbau visų pavydimą darbą. Žvejyba čia pat arti buvo nesėkminga. To sėl Trofimovsko žuvies sudoro jimo ir sūdymo darbininkų skai čių sumažino.

Kartą, netikėtai darbovietė je atsiradęs, vienas viršininkų įsakė lietuviams susirinkti savo daiktus ir tuojau sugrįžti pa krantėje prie laivų.

Naujos bėdos jausmas ap ėmė mus visus, bet reikėjo kla usty įsakymų, nes iš dviejų me tų patirties žinojome, kad ne paklausiusieji praranda teisę duoną. „Atiduok duonos korte lę ir eik kur nori, į visas ketu rias šalis“ — sakydavo varo vai tam, kuris bandydavo nepa klausyti. Kiekvienas tačiau ži nojo, kad sniego padengta Ark

ties dykuma, vandenimi ir pel kėta tundra toli nenueisi. Tuš čiomis rankomis negalima bu vo susirasti maisto nei sau nei vaikams net ir tuo metu, kai ore skraidė paukščių būriai ir vandenyse narstė žuvys. Ten mūsų niekas nesaugojo: nerei kėjo spygliuotų vielų, šunų ir sargų. Patikimiausias sargas bu vo Arkties gamta.

Pabėgimas buvo visiškai ne manomas.

Kita kitai padedamos, nešė me savo skaudžiai įgrišusius skurdžius daiktus: įvairius lo pus, sudėvėtas klumpes, supu vsius aprangos gabalus, skar dines, narų lentas, dėžutes ir kt. Kol kas buvome gyvos, ne galėjome ir nedrįsime tų daik tų palikti.

Nėpaisydami, kad Sagilache nebuvo jokios atvykstantiems pastogės, iš barakų varė visai sunykusius, vos ant kojų besi laikančius, kruvinąja ir pūslės uždegimu sergančius žmones.

Į Sagilacho salą vyko:

Dundulienė, ūkininkė su 7 me tų berniuku, ji Trofimovske ne teko dukters; **Markevičienė**, darbininkė su 6 metų mergaite, netekusi vyro ir dviejų vaikų; **Garbšienė**, mokytoja, netekusi dviejų vaikų; **mažazemė** (pa vardės neprisimenu), netekusi dviejų brolių ir motinos; **Vilkai tienė**, mokytoja, su dviem vai kais, netekusi vyro; **Kazlauskie nė**, netekusi mergaitės, vyko sy kiu su vyru, kuris Sagilache su šalo, o Kazlauskienė kiek vė liau mirė cinga; **Noreikienė**, tar nautojo žmona, su 6 metų ber niuku, nešte nešamu ligoniu, jos vyras mirė stovykloje; **Da niliauskas**, 17 metų amžiaus, pajėgė judėti tik kitų pasirė męs, netekęs motinos ir tėvo, gimnazijos direktoriaus, miru sio stovykloje; **Čakolienė**, ūki ninkė, 60 metų amžiaus; **Pau lauskienė**, daugiau 60 metų am žiaus, netekusi sūnaus **Misiūnie nė**, visai senutė ir ligota; **Luk minaitės**, dvi seserys, vieną jų nešte nunešėme į laivelį, ir tik po metų atsigavo, ją išlaikė jau nesnioji sesuo Irena. Kitas dvi seseris **Laukminaitės**, kaip visai silpnas, palikome Trofimovske ant narų. Kiek vėliau patyrė me, kad jas išvežė į Šiganską, kur jos dirbo lenpjūvėje. Visų, į Sagilachą paskirtų, vienišų moterų vyrų dirbo Krasnojars

Mary Frances su akomponuojančiu The Chrl. Coleman trio. Jauna, tačiau daug jau atsiekusi linksmos muzikos srityje, M. Srances turi savo programą Fany Free, kuri girdima ketvirta dieniais iš ryto per CBC radio.

ko srities vergų stovyklose. Nešte išnešėme palieģusį suo mį, 14 metų berniuką, netekusį trijų jam artimų žmonių.

Pats **Lukminas**, atvykęs iš Amerikos į Lietuvą, nusipirko žemės, ruošėsi ūkininkauti, bet okupantas kitokį šiai šeimai li kimą lėmė — Lukminų šeima, kaip matome, buvo išgabenta prievartos vergų darbams į Arktį, kur **Lukminas, jo žmona ir du sūnūs mirė**. Iš tos gausios šeimos pasiliko tik keturios li guistos mergaitės.

Atėjęs ūkio vedėjas Sokolo vas pasakojo mums, kad saloje Sagilacha, į kurią mums teksią keliauti, jakutų žvejai žiemos metu sugavę ir į rūsius sudėję daug riebių aviųų; jas mums reikėdė sudoroti ir į statines su dėti. Ten mes galėsimė jomis maitintis ir stiprėti. Be to, toje saloje ešą daug vandens sunes tų medžių.

Išalkusiems ir šalantiems žybtelėjo vilties kibirkstėlė,

kad galėsimė ir pavalgyti ir su šilti prie ugniakuro. apie kitus dalykus negalėjome galvoti. Iš patirties mes jau žinojome, kad veltui klaustumėme, kur mus veža ir kas ten mūsų laukia. Jau buvome patyrusios, kad vi si atsakymai reiškia tik melą, suktybę arba pajuoką.

Bus daugiau.

St. CATHARINES, Ont.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KARIUOMENĖS

atsikūrimo, 44 m. sukakties mi mas per pirmąjį tremties gyve lejimas įvyks lapkričio 24 d., 6 val. vak., Slovākų salėje, Pa ge St. ir Welland Ave. kam ras. St. Catharines, Ont., Ca nada.

Oficialioje dalyje invokacija, žuvusiųjų pagerbimas, žodis N. Lietuvos gen. konsulo Kanado je Dr. J. Zmuidzino. Meninė dalį išpildys TL choras „Var pas“. Po to subuvimas ir vai sės. Gros geriausias ukrainie čių orkestras „Moskal“.

Lapkričio 25 d., 10 val. ryto, 75 Rolls Ave., St. Catharines, Ont., šv. mišios už tuos, kurie žuvo kovoje, kad mes laisvi bū lumėm.

Choras „Varpas“ žengda

Ramovėnų Valdyba.

KALĖDŲ ŠVENTĖMS ĮSIGYKITE LIETUVIŠKŲ KNYGŲ!

Užuot tuščiai apgailestavus lietuviškos nykimą, pagalvoki me, ar patys nesame kalti. Ar pakankamai skaito lie tuviškos spaudos? Ar ją jau pradeda užguiti kitakalbė spau da?

Ką skaito jūsų vaikučiai, mū sų mielas lietuviškas jaunimas? Ar jam parūpinate lietuviškos spaudos? Ar jis turi lietuvišką knygynėlį?

Kalėdų, naujų metų proga būtinai įsigykite lietuviškų kny gų sau, jų nupirkite lietuviš kam jaunimui! Būkite lietuviai, o ne savo tautos žudikai.

Ilgoką srašą gerų lietuviškų knygų, beveik kas savaitė, skl ėia „Nepriklausoma Lietuva“. Šiandien pat iš jo pasirinkę, iš sųskite užsakymus sau ir arti miesiems dovanų.

A. G-tis.

PAGERĖTAS MARTYNAS LABUTIS

Vak. Vokietijoje gyvenan čiam buv. Šilutės veikėjui — Martynui Labučiu neseniai su kako 90 m. amž. Gyvendamas Lietuvoje M. Labutis gyvai rei šėsi visuomeninėje veikloje. Spalio 20 d. Liubecke įvyko Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumo posėdis ir M. Labu čiu pagerbimas. Apie sukaktu vininką šilaitis atsiliepė MLT Prez. pirm. Erdmonas Simonai tis. E.

RUSAI MOKINO LIETU VOS POETUS

Lietuvos poetų susirinkiman Vilniuje buvo atvykę iš Mask vos rusų poetas R. Roždiesť venskij ir kritikas A. Turkov. Turkov kalbėjo, kad vis dar ne išgyventos asmens kulto lieka nos, o Roždiesťvinskij, kad kai kurie kritikai klaidina rašy tojus nepergalvotomis kritiko mis. Lankutis taip pat gavo žo dį ir svajojo apie ateitį.

Atrodytų, kad Chruščiovo asmens kultas truputį švelnes nis poetams už Stalino kultą.

ATSIŪSTA PAMINĖTI AIDAI Nr. 8(153). 1962 m.

spalio mėnesio. Turiny įdomūs straipsniai: V. Brizgio — Baž nyčios visuotiniojo Vatikano II susirinkimas; J. Kralikauskio— Lietuviškojo rašytojo situacija dabar tremtyje; J. Mikuckio— Poezija; Pr. Gaidamavičiaus— Mirė Lietuvos Jobas; Vl. Šlai to — Poezija; J. Kario — Z. Vazos „Auksinės lėkštės“. To liau: literatūra, menas ir tt.!

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žizys

Įstaigos VI 2-1427. Namų LA 3-1084.

M. MACIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zo'ique St. E. Tel. CR 7-0051. MONTREAL

CALL FOR CALVERT

CALVERT V-I-P

(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.

CALVERT HOUSE

(243) Lighter flavour, delightful taste.

CALVERT OLD RYE

(242-B) Blended with choice whiskies aged in 20-year-old casks.

E. Wasylshen Public Relations Representative

Office: 750 Lucerne Road, Mount Royal RE. 1-9676 Residence: DU. 9-7065

Uzsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms okioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai

PRANEŠAME MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ 282 St. Catherine East (kampas Sanguinet) antras augštas UN 1-6687

Marin PORTRAITS

PIRMOJI KOMUNIJA VESTUVĖS-SUKAKTŪVĖS

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Prez. J. Skučas. RA/2-6152. 6966—44 Ave. Rsmf. Ižd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 9-4954. Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis. Tel. RE 7-0819.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique) Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ. Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

B LTIC WOODWORK CORP.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabtai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884

DRUMMOND AUTO

REPAIRS

1190 DRUMMOND ST., PRIE DORCHESTER.

Tel.: UN 1-6608

LATVIŠKA ĪMONE

Taisomi visų rūšių automobiliai.

Darbas garantuotas.

Greitas patarnavimas.

Prieinamos kainos.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue, Lachine.

BELIAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

TORONTO

TORONTO LIETUVIAI, NA UDOKIMES LIETUVIU KREDITO KOOPERATYVO „PARAMOS“ PATARNAVIMAI!

Lietuvių Kredito Kooperatyvas Toronte „Parama“ duoda savo nariams galimybę taupyti šerų arba depozitų sąskaitose. Šerų s-tą Lietuvoje savo laiku vadindavome pajū s-ta. Palūkanos arba dividendas už šerūs mokamos vieną kartą per metus, pagal visuotinio narių susirinkimo nutarimą, nuo metinio pelno. „Parama“ jau dešimtį metų kai moka savo nariams 5% dividendu už šerūs taupme. Iš šerūs s-tos praktiškai pinigų galima išimti kiekvieną dieną, bet dividendas tuomet už šerūs pinigus už praeitą laiką nemokamas. Todėl įdėtus pinigus į šerūs s-tą patartina laikyti iki metų galo. Be to, nariai gali taupyti ir depozitų s-toje. Už depozitus „Parama“ moka 4% metinių palūkanų, skaitant nuo mažiausio ketvirties metų balanso. Palūkanos įrašomos depozitų s-ton du kartus per metus, būtent liepos mėn. pradžioje ir gruodžio mėn. pabaigoje. Paprastai nariai naudojami abiejomis taupymo sąskaitomis. Pašovesnės sumos ilgesniam laikui įnešamos į šerūs s-tą, o trumpesniam laikui — į depozitų s-tą, iš kurios, reikalui esant, rašomi „Paramos“ čekiai. Už kiekvieną išrašytą čekį reikia mokėti 10 centų, iš kurių 2½ cento eina „Paramos“ naudai, o 7½ cento kooperatyvų centrai. Tenka pastebėti, kad Chartered bankai už vieną čekį ima 15 centų.

Sąryšyje su taupmenomis, draudžiama nemokamai „Paramos“ narių gyvybė iki \$2,000.

Išidėmėtina, kad tokio draudimo taupytojams neduoda nei Chartered Bankai, nei įvairios Trust kompanijos. Draudžiant atskirai gyvybę kurioje nors gyvybės draudimo b-vėje, tektų mokėti kas metai apie \$80.00 premijos. Tuo tarpu tas draudimas savo nariams kreditu unijose duodamas dovanai. „Parama“ turi sudariusi su draudimo b-ve „Cuna Mutual Insurance Society“ grupinio draudimo sutartį ir dabartiniu laiku kas mėnuo išmoka jai per \$1,000.00 premijos. Iki šiam laikui „Parama“ yra išmokėjusi apie \$17 tūkstančių draudimo kompensacijų, mirusios nariams. Kaip jau anksčiau paminėta, gyvybės draudimas turi ryšį su narių taupmenomis šerūs ar depozitų sąskaitose kartu abi su dėjus. Jeigu, pavyzdžiui, šerūs s-toje yra \$ 500 ir depozitų s-toje \$800, tai gyvybė apdrausta tik \$1,300. Nariui mirus, jo įpėdiniai gaus mirusiojo santau pas \$1,300 plus draudimo sumą \$1,300, viso \$2,600.

Jeigu, pavyzdžiui, šerūs s-toje yra \$1,500 ir depozitų s-toje \$3,000, tai gyvybės apdrauda tiktai \$2,000 maksimum. Be to, gyvybės draudimas turi ryšį su nario amžiumi, kokio amžiaus būdamas narys pradėjo taupyti. Nariui gali būti jau naujagimis iki jam bus leista Visagalo gyventi. Kaip iš žemiau pateiktų davinų matyti, pradėję siems taupyti senesnio amžiaus nariams draudimo kompensacija arba atlyginimas nevienodas:

Nuo 0 metų iki 55 metų	— 100%	nuo draudimo sumos
„ 55 „ „ 60 „	— 75%	„ „ „
„ 60 „ „ 65 „	— 50%	„ „ „
„ 65 „ „ 70 „	— 25%	„ „ „
„ 70 „ „ „	— 0%	„ „ „

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
 Barristers, Solicitors, Notary Public.
 35 Heyden Street (netoli Bloor ir Yonge) Toronto 5, Ont. Tel. Office WA 4-9501 Res. BE 3-0978

PARDUODAMA
 apylinkėje geriausia 250 ac. abako farma, su 75 ac. „M. B.“ auginio teise.
 Geriausias stovyje. 2 gyv. namai, 2 barnės, 2 šiltadaržės, 11 džiovyklų ir visas tabako ūkiui reikalingas inventoriūs.
 Kaina ir įmokėjimas pagal susitarimą.
 Teirautis: G. Aleliūnas, R. R. 5, Bothwell, Ont. Telef. 150 J3.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
 Barrister and Solicitor
 Advokatas ir Notaras.
 Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
 1008 Northern Ontario Bldg. 330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS
 Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“
 Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
 Už asmenines paskolas ima tik 8%.
 Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Kasos valandos:
 dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,
 o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai penktadieniais ir pirmadieniais.

Kalėdinius siuntinius išsiųskime anksčiausia!!

SVEIKINIMUS UZMIESTIN SIŪSKITE PIRMOS KLASĖS PAŠTU.
JIE YRA SKUBIAU IŠSKIRSTOMI, SIUNČIAMO ORO PAŠTU IR NET ATITAISOMI KLAIDINGI ADRESAI.

- Jau DABAR išsiųskite pašto ženklus. Prašykite higieniškai celofane ipakuotus dolerio vertes pašto ženklų paketėlius.
- Pasitikrinkite adresų sąrašus. Atžymėkite pašto zonos numerį ir siuntėjo adresą.
- Atskirais pundiškiais suriškite užmiestinę ir lokalinę siuntą. Pridėkite atatinamas pašto etiketes.
- Gerai suriškite siuntinius. Apart siuntėjo adreso išorėje, įdėkite vieną ir siuntinio vidun. Pasverkite pašte.
- Siųskite anksti.

ATSIMINKITE, GRUODŽIO 17 YRA VĒLIAUSIA DATA VIETINIAM PRISTATYMOI

PO—62MA-1

Kitas „Paramos“ svarbus draudimas yra naudingas ne taupytojams, bet skolinkams, tai yra tiems nariams, kurie vie nokiam ar kitokiam tikslui reikalingi pinigų pasiskolinti. Visos asmeninės paskolos draudžiamos toje pačioje draudimo bendrovėje kaip ir gyvybės draudimas. Premiją už paskolų draudimą taip pat apmoka „Parama“, bet ne skolinkas, kaip paprastai būna kituose bankuose.

Skolinkui mirus arba nustojus totalinio darbingumo, miršta kartu ir jo skola. Nei mirusiojo įpėdiniai, nei jo žirantai ne beatsakingi. Paskolos balansas kartu su palūkanomis apmoka mas draudimo bendrovės. Kadangi tuo tarpu „Paramos“ asmeninės paskolos nedidesnės kaip \$5,000 vienam asmeniui, tai ir paskolų draudimo suma nedidesnė \$5,000. Morgidžiai nedraudžiami.

Brangūs tautiečiai, kiekvienam iš mūsų būna laikotarpis kada pinigineje atsiranda pinigų per daug arba jaučiasi trūkumas. Pirmu atveju atnešk pinigų į Paramą taupyti, o antru atveju ateik pasiskolinti, nes čia sąlygos ir taupytojams ir skolinkams geriausios. Tas, kuris pa

bandė turėti piniginius reikalus su „Parama“, lieka jos klįjentu ir toliau ne dėl vienokių ar kitokių sentimentų, bet dėl to, kad turi ūkiškos naudos. Faktas lieka faktas, kad „Parama“ sulyginamai per trumpą laiką jau turi arti 2000 narių ir arti 2 milijonų dolerių kapitalo.

P. Šernas.

ISPANIJA—PORTUGALIJA

Tik valanda laiko lėktuvu skiria Lisaboną nuo Madrido. Kada Lizabonos žymesnių veto vių aplankymui užtenka kelių dienų — Madridą pažinti reikia savaitę, o garsiausių pasaulio muziejų — net ir mėnesių. Tad pilnai suprantama, kad eilinis ispanas didžiūojasi „hermosa capital de Espana“ — didinga Ispanijos sostinė. Tačiau kita vertus, dauguma ispanų prisipažįsta, kad jų kraštas nėra pažangus. Pav., šian dien Madride nėra operos nei baletų; eilinis ūkininkas toli atsilikęs žemdirbystėje nuo Kanados, JAV ar net Prancūzijos ir Vokietijos ūkininko. o eilinio miestiečio gyvenimas ir uždarbiai yra labai žemi.

Šiandien, nqrėčiau kiek il

giau sustoti, ties Madrido meniais turtais, Ispanijos kultūriniais laimėjimais ir jų įtaka visam pasaulio gyvenime.

Didžiausias muzėjus, meno galerija — Prado, kuris negali būti įkainuotas milonais: pa veikslai El Greco, Goyos, Vela zgues, Rubenso, Van Dycko ir kt. čia užima pačią žymiausių vietą, paskiriant jiems po penkias ar dešim salių. Belgijos ir Olandijos menininkai atvyksta į Madridą studijuoti savo tautiečių — tapytojų paveikslų, nes pasirodo, prieš dvejus metus mano matyta Amsterdamo meno galerija, neturi tiek flamandų mokyklos paveikslų, kiek jų randama Prado muzėjui. Paprastai, ekskursijos va dovas vtda į ispanų skyrių, nes kiekvienas ispanas didžiūojasi savo menininkais ir kultūra. Neįmanoma aprašyti paveikslų grožio.

Karališkieji rūmai — antras didingas muzėjus. 1561 m. per kėlus sostinę iš Toledo į Madridą, buvo pastatyti čia karaliaus rūmai, kurie gaisro metu sudegė. Tik 1738 m. buvo pastatyti šiandieniniai rūmai, civilinio karo metu beveik nepalieti, nors ant kai kurių kolonų dar matomos kovos žymės.

Rūmai turi 3 tūkst. kambarių. Aplankiau gal tik šimtinę, su įdomesniais paveikslais, baldais, kilimais, gobelenais. Pūkūs yra priėmimų kambarys, kur ir šiandien gen. Franco priima užsienio diplomatų kredencijalus. Ištaigingumo ir didybės pilna sosto salė, kur gen. Franco gimtadienio progą yra sveikinamas užsienio atstovų, ministrų, Madrido „smetonė lės“. Į sostą jis nesisėda. O valgomasis kambarys su stalu, prie kurio gali susėsti 144 večiai. karalių miegamieji, poilsio, muzikos ir kt. kambariai — tai meno galerijos, kuriose telpa ne tik žymių dailininkų paveikslai, bet daugelio valstybių karalių įvairiomu progom atvežtos dovanos iš vis pasaulio kampų!

Negalima pamiršti Lazaro Galdiano muzėjaus. Tai prieš kelis metus miręs turtingas bankininkas, kuris trijų augštų namą buvo pavertęs muzėjum, tes tamentu užrašęs visą turta Ispanijai. Paveikslai, senienos, įvairios romėnų laikų iškasenos, kardinolų ir karalių žiedai, princėsių ir karalienių papuošalai — viskas išdėstyta už stiklo.

O El Rastro — garsioji visam pasaulyje Madrido „tal kučkė“ — juk ir ją reiktų piskirti prie muzėjaus, nežiūrint kad čia policija atvyksta žieskoti pavogtų įvairių daiktų, nežiūrint, kad čia vaikščiodamas privalai saugoti kišenės (bet ciga retės ir kramtomoji guma vis vien „dingo“ iš švarko kišenos), nežiūrint, kad už kelias dešimt pezetų gali nupirkti senus batus ar suknelę.

Ką bekalbėti apie Madrido aikštes, gatves, namus, ypač se namiestyje, puikią Prado g-vę, Avenida Jose, Antonio, calle Mayor, Avenida Generalissimo Franco ar calle de Toledo „Per simeti“ už pesetą tramvajum ar Nukelta į 7-tą psl.

SACHMATŲ ŽINIOS

Atkelta iš 3-cio psl.

šachmatininko akimis.
 Dažnai šachmatuose pozicija yra lemiomas faktorius: kartais yra geriau neturėti figūros negu ją turėti netikusioje padėtyje, kartais žirgas gali būti vertesnis už valdovę ar rikis už bokštą. Tačiau praleiskime tas išimtis, nors jos nebūna labai retos.

Čia trumpai panagrinėsiu figūrų vertę tokiose padėtyse, kuriose kombinacinis elementas nėra stiprus arba kuriose sunku permatyti pasikeitimo pasekmes.

Du pėsčiai už žirgą ar rikį nėra pakankama kompensacija, bet reikia laikyti geru mainu, jeigu baigmėje ar įėjant į ją, galima iškeisti lengvą figūrą į tris pėsčius.

Bokštas yra lygus rikui ar žirgui su dviem pėsčiais. Dvi lengvos figūros yra vertingesnės negu bokštas ir pėsčias: jų vertė labiau atitinka bokštui su dviem pėsčiais.

Baigmėje bokštas ir rikis paprastai yra stipresni negu bokštas ir žirgas, bet valdovė ir žirgas geriau koordinuoja jėgas negu valdovė ir rikis.

Du bokštai paprastai yra stipresni negu valdovė, taip pat ir trys lengvos figūros daugumoje atvejų viršija valdovės jėgą.

Be to, valdovė yra stipresnė negu bokštas ir lengva figūra, nors bokštas, lengva figūra ir pėsčias gali sekmingai laikytis prieš valdovę.

Dar lieka vienas svarbus klausimas: kas yra stipresnis — rikis ar žirgas?

Juo silpnesnis šachmatininkas, tuo labiau jis bijo žirgų. Stiprus lošėjas paprastai daugiau vertina rikį. Tačiau žirgas yra geresnis už rikį uždaroje padėtyje, o ypatingai kai jis užima ant lentos centrinę poziciją, iš kurios jo negali išvaryti joks priešininko pėsčias. Iš kitos pusės, atvirose pozicijose du rikiai yra didelė jėga: jie yra daug stipresni negu du žirgai ir dažniausiai stipresni negu rikis ir žirgas.

Centrinėje pozicijoje žirgas kontroliuoja 8 laukus, tuo tarpu kai jis teturi tik du galimus ėjimus, jei jis stovi pačioje lentos kertėje. Tad nestebėtina kad vokiečių šachmatininkai turi priežodį: „Springer am Ran de ist immer eine Schande“. O vienas garsus praeitų laikų meistersas sakė: „Duokite man įsitvirtinusių žirgų priešininko trečioje valdovės ar karaliaus linijoje ir aš ramiai galėsiu eiti miegoti: partija išsišloš savaime“.

PIGIAUSI SIUNTIINIAI LIETUVON
 Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
 Siuntiniai pristatomi per 3 — savaites.
JANIQUE TRADING CO. LTD.
 835 Queen St. W., Toronto. Tel. EM 4-4025.

Įvairūs siuntiniai
 Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.
Iš Kanados:
 Siunčiame paprastu ir Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
 Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
 Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMOS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.
 Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING Co.
 849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

SKYRIAI:
 105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis.
 94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskevičienė.
 Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALŪZA.

GARSINI MAS
 DĖMESIO KANADOS LIETUVIAMS.

Turim dvi labai svarbias knygas: (1) Dieviškasis Amžių planas, su brėžiniu; studijavimas Švento Rašto, 1/tomas. Šicje knygoje smulkmeniškai aprašo ateinančius laikus kas buvo išpranašauta prieš tūkstančius metų, koks buvo Dievo tikslas dėl visos žmonijos gerovės, aprašo kas bus įvykinta čia ant žemės šiame 7-tame tūkstantmetiniame amžiuje Kristaus Kara lavime. Knyga drobės apdarais, 368 puslapių, kaina, \$ 1.
 (2) Knyga Lalkas Prisiarūno, studijavimas Švento Rašto, 2/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo Biblijos Anti kristus, kas jie do vėni yra, kokie jų darbai yra. Knyga drobės apdarais, 358 puslapių, kaina \$ 1.

Taipgi turime naują Testamentą su psalmėmis lietuvių pataisytoje kalboje, gražus viršelis, kaina tik \$ 2. Turim gražių giesmių rinkinį su 190 giesmių, 50 ct. Taipgi galima gauti ir dovanai mažų knygelėlių ir traktatų. Bet tas dvi knygas kas perskaitys 1, ir 2 tomą, tikrai bus patenkintas ir savo širdį suramins.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:
L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring - Valley, Ill., U. S. A.

HAMILTON

HAMILTONO LN NAUJŲ PALAIKYKIME SAVAJŲ NARIŲ SĄRAŠAS, NR. 38. KINO TEATRA

Malonu pasidžiaugti, kad nežiūrint kulminacinio priešiško Liet. Namams jėgų, kontraversinio darbo, daugumas lietuvių supranta didžiojo tautinio židinio Hamiltone išsigijimo svarbumą ir skaitlingai jungiasi į T. Namų narių eiles.

Nuo š. m. birželio 22 d. iki lapkr. 6 d. įstojo 20 naujų narių, įnešusių \$2150, 3 buvę išstojo sugrįžo su \$300. Vienas dalinai įnešė \$25. 15 narių įnešė papildomai \$2500 ir vienas pirkto paskolos šerų sumoje \$1000, iš viso \$5675.

Su didžiausia pagarba dėkojame žemiau išvardintiems nariams: Po 1000 dol.: Juzefa Kontanienė ir HLN Kultūros Fondas.

Po \$200: K. Rimkus, Oakville; B. Ydas, Tillsonburg ir Hamiltonnetis Ant. Jankauskas.

Po \$100: V. Šarapnickienė, Newbury, Alf. ir M. Sakevičiai ir A. ir J. Erint, Buffalo; Zūrievė ir K. Zlatkus, Rochester; J. Jankauskas, Delhi; A. Stankevičius, Port Colborne; W. Kalėda, Geraldton; El. Aukšta kalnienė ir J. Bakštyšius iš Toronto; V. Dirsė, Otterville; J. Gimbutis, Oakville; Br. Andriusis, Welland; Pr. Kaziukonis, Woodstock; Br. Keburis, Ingersol; hamiltoniečiai — Fel. Kontenis, J. Stanius, Alg. ir J. Navikevičius, A. Kelečius, R. Pyragiūtė, D. Dervaitytė, X. O. Plesienė, V. Naviskas, O. Pleskytė V. Miškinis, A. Povilaitis, F. Povilauskienė, Ir. Kažemėkaitė, P. Žulys, Ad. Buišys, Bern. Mažys ir A. Silinskas.

Po \$50: Alf. Pivorūnas, Port Colborne.

Po \$25: Inž. P. Lelis, Toronto.

Nors jau daug kartų esame prašę per spaudą paremti L. Namų išsigijimą, bet vis kiekvienam kartojame: padėkime Liet. Namams Hamiltone — čia netik nenustojame savo pinigų, bet sudėję jų po truputį į vieną vietą, didelį lietuvišką darbą atliekame.

Tuoju skambinkime v-bos p-kui St. Bakščiui, JA 9-4662, arba siųskime paštu: 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

HLN Valdyba.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Baris'ers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Apatiniai kojinių - T-marškin.

GP 2-5

1962 MAIRONIO METAI LAPKRIČIO 24 D., 6 VAL. VAK. KOVAKU SALEJE, PAGE - WELLAND AVE., KAMPAS, ST. CATHARINES, ONT.

Kariuomenės šventės minėjimas

OFICIALIOJI DALIS

Vėliavų ir žemės iš karininko Juozapavičiaus kapo įnešimas.
Invokacija — Tėv. B. Mikalauskas, O. F. M.
Žuvusiųjų pagerbimas, melo deklamacija — S. Zubrickienė.
Žodis, Generalinio Konsulo Kanadoje — Dr. J. Zmuidzinis.

MENINĖ DALIS

TL Choro „VARPAS“, savo dešimtmečio proga, Kariuomenės šventei pritaikintas koncertas. SUBUVIMAS IR VAISĖS

Gros geriausias ukrainiečių „MOSKAL“ orkestas. Veiks BUFETAS ir turtinga fantais LOTERIJA. Pelnas skiriamas esantiems vak. Vokietijoje karo INVALIDAMS SELPTI. Maloniai kviečiame Niagaros Pusiasalio ir apylinkės tautiečius-tes gausiai dalyvauti minėjime!

RAMOVENŲ VALDYBA.

Albinas Snapkauskas, baigęs High school, dabar priimtas į Aukštąją karališkąją Kanados policijos mokyklą, kurioje mokslas tęsiasi penkerius metus.

AUKOS TAUTINIAMS REIKALAMS

Perskaičius PLB Kanados Krašto V-bos ir T. F do atsto vybės pranešimą solidarumo ir T. F-do mokesčių - aukų reikalą, matosi, kad Sudburo lietuvių iš 20 Kanados lietuvių bendruomenių, aukų atžvilgiu, stovi antroje vietoje, pralenkę net didžiulias kolonijas. Pirmą vietą užima Torontas su \$479.60 solid., \$2000 T. F du, antroje vietoje Sudburys su \$101 solid. ir \$243 T. F-dui mokesčiai.

Kolonijai iš 400 asmenų ir tik apie 100 dirbančių, šių pinigų surinkimas yra graži tautinio susipratimo ir vieninimo atestacija. Šių aukų rinkimų rūpinosi LB Valdyba, lietuvių mieliai aukojo. Daugelis aukų surinko vald nariai. Antanas Juozapavičius, St. Krivickas ir Pov. Jutelis.

Gražu, kad apie šios, nors ir nedidelės lietuvių kolonijos kražų vieningumą visuose reikaluose, nėra tik tušti žodžiai, bet rodo jų darbai. J. K.

ISPANIJA—PORTUGALIJA

Atkelta iš 6 psl.

požeminiu — metro iš vienos pusės į kitą, paklysti kreivose ir siaurose gatvelėse, aikštėse, tačiau būni širdies gėlmėse patenkintas, gyvendamas didinga Ispanijos kultūra ar stebėdamas beveik kiekvienoj aikštėj paminklą, arabų įtakos statybą.

Madridas universitetas su 15 tūkst. studentų, yra kaip ir miestas „Chudad Universitaria“. Moderniškas, civilinio karo metu sugriautas, šiandien jau beveik baigiamas visiškai atstatyti. Prieš akis kontrastas — ten, tik už poros kilometrų, namai po 300—400 metų, čia — jau modernioji Ispanija, modernusis Madridas, žygiuojąs pirmyn su pasaulio civilizacija ir kultūra.

K. Baronas.

tinkamą žodį, supažindinęs su kaktuvininkus su dalyviais, ir tolimesnį baltaus vedimą perdavė Adolifui Šetikui.

Sveikinimo kalbas pasakė organizacijų atstovai, vėliau pavieniai asmenys. Po sveikinimų buvo išeiktos kolektyvinės ir pavieniai asmenų dovanos. Į sveikinimus, prisidėjusiems prie dovanų, bei baltaus suruošimo p. p. Gverzdžiai išreiškė padėką. A. Gverzdžiai pareiškė, kad lietuviška veikla nėra pakankama turėtų būti daugiau padaryta, jei kiekvienas maža dalimi prisidėtų, nes tai yra kiekvieno lietuvių tautinė pareiga. J. Š.

Dailininkė Anastazija Tamošaitienė savo Dailės Studijoje baigė austi Nepriklausomos Lietuvos Meno kūrinių loterijai gražius moteriai - mergaitei tautinį drabužį. Dailininkė čia matome audimo metu prie staklių. Be to, dail. A. Tamošaitienė atsiuntė ir savo tapybos kūrinių Meno loterijai.

NIAGAROS PUSIASALIS

PAGERBĖ ŽYMIUS VISUOMENININKUS

Marija ir Antaną Gverzdžius. Lapkričio 10 d. M. ir A. Gverzdžių 20 metų vedybų su kakties proga suruošė šaunų pagerbimo balių.

M. ir A. Gverzdžiai yra nenuilstami veikėjai Niagaros Pusiasalyje. A. Gverzdys yra dažnas v-bos pirm. M. Gverzdienė neišsemiamos energijos ir yra Niagaros Pusiasalio skautų vadė ir St. Catharines šešta diennės mokyklos vedėja jau 5-ki metai. Šioje, kad ir mažoje kolonijoje skautų veikla yra gyva, ir jaunimas skautų unita, tik 3 dol.

Mieli hamiltoniečiai, kurie gali „Sk. Aidą“ paremti užsąnt, kviečiami kreiptis pas „Sk. A.“ platintoją V. Pašilį, 50 Fairholt Rd. S., telef.: LI 4-4708. V. P.

formose aktyviai reiškiasi lietuviškoje veikloje. M. Gverzdienė, Lietuvoje būdama 12-kos metų pradėjo reikštis skautų veikloje, ir atvykusi į Kanadą, tuojau įsitraukė į skautišką ir visuomenišką veiklą. Kiekviena veikla turi įvairių kliūčių, būta ir šiame pusiasalyje nesklaidumy, bet dėka ryžtingos M. Gverzdienės, daug simpatijų turinti šiame Pusiasalyje bendromis jėgomis nugalė visą kliūtis ir žengia tvirtu žingsniu pirmyn.

M. ir A. Gverzdžiai yra plačių pažiūrų ir dideli tolerantai, tai ir jų pagerbime tautiečiai dalyvavo skaitlingai, mažą salę negalėjo visų artimųjų sutalpinėti.

Atvykus pp. Gverzdžiams ir suruoštą balių, p. Sakevičienė iš Buffalo ir J. Dainora iš St. Catharines pasitiko su duona ir druska. J. Dainoras taręs at-

Tuo tikslu 1963iems m. „Skautų Aido“ Administracija, apeliuoja į lietuviškąją visuomenę, kviesdama ne auka, bet padidinimui prenumeratorių skaičiaus, paskirti tik 3 dol., užsąnt sau, vaikams, ar pažįstamų vaikams ateinančių švenčių proga „Skautų Aidą“. Jau tuo bus sudaryta sąlygos „Sk. A.“ gyvuoti, o jaunimui, nejučiomis sitraukti į lietuviškos spaudos puslapius, kurių jaunimas labai mažai gauna. Ypač asmenys, turintieji pažįstamo jaunimo Vokietijoje, yra kviečiami užsąnti jiems „Sk. Aidą“. Tai bus graži dovana lietuviukams, kuri kas mėnesį primins gerą „dėdę“ Kanadoj. Ateinančiais metais sueina 40 metų, kaip „Sk. A.“ gyvuoja. Nenorėdami, kad vienintelis jaunimo laikraštis po tiek metų turėtų likviduoti šiuos šventes kviečiame kiekvieną hamiltonietį „Sk. A.“ užsąnti sau, ar kitiems. Tą, iš pirmųjų hamiltoniečių padarė p. A. Kaušpėdas, užsąntęs „Sk. A.“ vasario 16 gimnazijai, Vokietijoje. Ačiū.

Galintieji stipriau „Sk. A.“ paremti, gali tapti garbės prenumeratoriais su 10 dol. prenumerata ir garbės leidėjo prenumeratoriais, su 25 dol. prenumerata. Paprasta metinė prenumera-

Dailininkas A. Šepetyš savo studijoje Edmontone su savo mokiniams. Dail. A. Šepetyš Nepriklausomos Lietuvos Meno kūrinių loterijai, kurios laimėjimų traukimas bus sgruodžio 1 dieną, atsiunčia savo kūrinių.

ŠI ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 24 DIENĄ, AUŠROS VARTŲ SALEJE MONTREALIO LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ TĖVŲ KOMITETAS RUOSIA

šauņu rudens balių!!!

MENINĖJE PROGRAMAJE:

Išraiškos šokio šokėja BIRUTĖ VAITKONAITĖ.
Skautų Vycių Tautinių ŠOKIŲ GRUPE.
Solistas ANTANAS KEBLYS.

KITOJE VAKARO DALYJE:

Pradžią 7 valandą vakaro.
Turtinga ir gausi loterija.
Šokiai grojant orkestrui.
Įėjimas 1.50, mokiniams 1.00.
Pilnas gausus bufetas.

Už įėjimo kainą duodama ir užkanda.
Lietuviškųjų Mokyklų Tėvų Komitetas.

Šio lapkričio mėn. 25 d., sekmadienį, 3 val. po pietų,

AUŠROS VARTŲ SALEJE RUOŠIAMAS

Vaikų Kaukių Balius

su lietuviškomis dainomis, rateliais ir žaidimais.

Įėjimas: suaugusiems — \$ 1.00. Vaikams — nemokamas.

Montrealio L. Katalikių Mot. Dr.-ja.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Lietuviškos dainos šventė

Aušros Vartų parapija ruošia gražią Lietuviškos Dainos Šventę. Šventė įvyks šių metų gruodžio 8 dieną, 7.30 valandą vakaro, Aušros Vartų salėje. Pirmoje programos dalyje lietuviškų dainų koncertas, kurį padarys Toronto Priskėlimo parapijos choras, vadovaujamas muziko kun. Jurkšo. Antroje programos dalyje Montrealio Katalikių Moterų Draugija ruošia puiką vakarinę su turtingu bufetu. Šioje lietuviškos dainos šventėje dalyvauti yra kviečiama visa Montrealio ir apylinkės lietuviškoji visuomenė.

Aušros Vartų parapija, švęsdama Nekalto Prasidėjimo Marijos šventę, gruodžio 9 dieną, pagerbs savo globėją ypatingu iškilmingumu. Šią dieną ikilmingos sumos metu visą programą išpildys Toronto Priskėlimo parapijos choras, vadovaujamas muziko kun. Jurkšo.

Svečiams iš Toronto, kurių bus net 50, mums reikės parūpinti nakvynes. Nakvynėmis rūpintis Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujant choro seniūnui Alfonsui Gudui, kurio telefonas yra: 766-5407.

letus net... pašto ženklų nepriėjęs...
Visus maloniai kviečiame atsilankyti. NL.

Arch Realties R'd

Pr. Rudinskas, HU 1-2957
2415 Park Row East, N. D. G. Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
Bankas veikia: sekmadieniais: 10,30--11 val. A. V. par. salėje.
Šibkiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. p. p.
3907 Rosemount Blvd. (W. of Pie IX) trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.
Paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską, Rosemount darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU 1-2957.
Pirm. J. Bernotas, UN 6-2065. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Bazaras labai gerai pasisekė. Gryno pelno \$4,253.76.
Rinkliava \$43.02.
Aukavo bažnyčiai 10 dol.
Jaunimo susirinkimas sekma dieną, lapkr. 25 d., po sumos.

MIRĖ ONA ARLAUSKIENĖ,

žinomos visuomenininkės ir mokytojos Marijos Arlauskaitės motina, sulaukusi 73 metų amžiaus, lapkr. 19 d. Laidotuvės per Šv. Kazimiero bažnyčią šį ketvirtadienį, lapkr. 22 d., 9 val., ryto, velionė iš Lietuvos Kanadon atvyko prieš pirmąjį Pasaulinį karą; kilusi iš Paželsių kaimo, Liudvinavo val. Jos vyras, P. Arlauskas, yra miręs prieš 15 metų. Nuoširdi M. Arlauskaitei užuojauta.

● Dr. H. Nagys išskrenda į Amerikos studentų suvažiavimą, vykstantį Čikagoje.

● T. J. Borevičius į Antrąjį lietuvių Kultūros Kongresą išvyksta antradienį, lapkričio 20 dieną.

● KLB Krašto V-bos pirmininkas Dd. Petras Lukoševičius į Kultūros Kongresą išskrenda lapkričio 21 dieną.

TRADICINIS RUDENS BALIUS,

kurį ruošia Montrealio lietuviškųjų mokyklų tėvų komitetas, įvyks šį šeštadienį, lapkr. 24 d., 7 val. vakaro Aušros Vartų salėje. Balius žada būti labai įdomus. Jame dalyvaudami parėmsime vieną svarbiausių mūsų darbų: lietuviškojo jaunimo švietimą.

IŠNUOMOJAMA

apsiildomas kambarys ir virtuvė.
3940 Rosemount Blvd.
Tel. LA 5-1480

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

TORONTO

KARIUOMENĖS 44-JŲ METINIŲ ATKŪRIMO MINĖJIMAS,

kurį ruošia apylinkės bendrojo menė, talkininkaujant kūrėjams - savanoriams ir šauliams, įvyks lapkričio 25 d. 5 val. vak. Priskėlimo parapijos salėje. Šių organizacijų sudaryto komiteto minėjimui numatyta ši programa:

1. 11 val. abejuose lietuvių bažnyčiose kūrėjų savanorių S-gos Toronto sk. užrašytos šv. mišios už žuvusius kūrėjus - savanorius, šaulius, partizanus ir kitus kovotojus dėl Lietuvos laisvės, šiuo diena pritaikantais pamokslais ir žuvusių pa gerbimu prie abejuose bažnyčiose įrengtų paminklų.

2. 5 val. po pietų Priskėlimo par. salėje vyksta iškilmingas minėjimas. Minėjimo vadovas šaulių uatstovas J. Preikšaitis. Paskaitą skaitys J. Jankaitis.

3. Meninę dalį išpildys sol. L. Šukytė, muz. St. Gailevičiaus vedamas „Varpo“ choras ir savo jausmingomis deklaracijomis V. Ramanauskas.

4. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis pamaldose ir minėjime. 11 val. pamaldoms su vėliavomis renkas: kas dalyvaus šv. Jono parapijos bažnyčioje — 15 min. ripies vienuoliktą parapijos salėje, o kas dalyvaus Priskėlimo parapijos bažnyčioje — taip pat 15 min. prieš 11 val. vestibiulyje.

Iškilmingam minėjimui, t. y. 5 val. organizacijos su vėliavomis renkasi Priskėlimo par. bažnyčioje vestibiulyje 15 min. anksčiau.

Iškilmingose 11 val. pamaldose organizuotai dalyvauja: Kūrėjai - savanoriai Priskėlimo par. bažnyčioje, o šauliai Šv. Jono bažnyčioje. Kitos organizacijos dalyvavimą pamaldose pasirenka pačios.

Faktinoms išlaidoms padengti prie įėjimo bus renkamos laisvos aukos.

Lietuvių visuomenė kviečiamas šventės minėjimo pamaldose ir pačiame minėjime skaitlingai dalyvauti.

Minėjimui Ruošti Komitetas.

SUSIRGO MUZIKAS A. AMBROZAITIS

Radio orkestro dalyvis ir Aušros Vartų vargonininkas, Aleksandras Ambrozaitis, susirgo, turėjo atsigulti į ligoninę, kur jam padaryta operacija. Jau antras sekmadienis AV bažnyčia be savo vargonininko. Linkime p. Ambrozaičiui greičiau pasveikti.

● Mirė: Juzė Riaukienė, 38 metų, lapkričio 14 d., palaidota per Šv. Kazimiero parapiją lapkričio 17 d. Velionė buvo gydoma ligoninėje Point aux Tremble. Mirusios vyras gyveno Sault - St. - Marie, Ont. bėš šventę.

FRANK'S BARBER SHOP
Sav. lietuvis P. Vapšys
963 Melrose Ave., Verdun.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

Raštinė: LE 4-4451

PRISKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS Studentai

visus kviečia aplankyti jų namus — 997 College St. Taip pat kviečiame, kurie gali, padėti gelbėti tas patalpas apstatyti. Ypačiai reikalingi baldai.

Reikalinga moteris 1 m. laikui, pasaugoti liet. šeimos vaiko Courtlande, maždaug 100 mylių nuo Toronto. Teirautis RO 6-8372.

„Aušros“ žinios: ketvirtadienį 7 v. Givens mokykloje C. Y. O. rung. Aušra Juvl. — O. L. P. H. Praėjusios savaitės rungtynėse T. L. B. lygoje Aušros Sr. nugalėjo Cicconess 36x27; C. Y. O. lygoje Aušra Juvl. nugalėjo Vytį 28x15; B-C lygoje Aušra Sr. pralaimėjo Andys komandai 76x66 ir Aura Jr. — St. Vladas 57x53. Toronto C. Y. O. plaukimo pirmenybėse, kur varžėsi 24 parapijų geriausi plaukikai, N. Kėkaitė išsiko vojo I v. 100 y. l. s., II v. 100 y. peteliške ir III v. 100 y. krūtine; R. Burdulis — III v. krūtine ir IV v. 100 y. l. s. Sekma dieną tuoj po pamaldų, scenoje visuotinis Auros susirinkimas išrinkimui atstovų salfas suvažiaivimui.

Kalėdojimas: Annette St., Bralorne, Caledonia, Doran, Gleen Belle, Gooch, Magwood, Marsia, Nair, Passadona Gnds, Marks, Skylark, Underwood, Van Stassen, Varsity, Viewmont ir Watson.

Kalėdosime: Tėv. St. Kulbis — LaSalle, Riverside. Tėv. K. Peckys: Verdun — pirm., Go din; antr., Brown Blvd.; treč., Manning; ketv., Manning; penktadienį, Moffat.

TAISAU IR DAŽAU

LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIL

Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.

ANNA

EUROPIETĖ SPĖJĖJA!

Spėja iš kortų ir delno. Kalba įvairiomis kalbomis. Pataria ir gelbsti visuose klausimuose: meilėje, vedybose, biznyje ir t. t. Nepraleiskite progos ir kreipkitės tel. VI 9-6654. 3718 St. Denis St. Mt. nuo ryto 9 iki vakaro 9 v.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

MONTREAL

KAIP UŽBAIGIAMAS MENO LOTERIJOS VAJUS

Į Meno loterijos laimėjimų traukimą, kuris įvyks gruodžio 1 dieną, 6 valandą vakaro, Aušros Vartų salėje, atvyks ne seniai iš Lietuvos atvykęs Inži neriūs Juozas Miklovas.

Vykdamas „Nepriklausomos Lietuvos“ Mašinų Fondo vajų, eilė menininkų, paremdami spaudos židinio sustiprinimą, paaukojo savo dailės darbų, kurie skelbiami antrame šio NL numerio puslapyje. Gruodžio 1 dieną bus Meno loterijos užbaidymas — laimingųjų biletų traukimas.

Suvivimo dalyviai vykdys biletų traukimą.

Tam tikslui vakaro metu bus sudaryta iš dalyvių komisija ir ji padarys laimingųjų biletų traukimą.

Dabar tapybos kūriniai įrėmini. Visus kūrinius todėl turi turėti NL redakcijoje, todėl kas dar kūrinius laiko pas save, maloniai prašomi juos atvežti redakcijon.

Visi atvykusieji į vakarą, turės progos kūrinius pamatyti, nes

bus suruošta meno kūrinių paroda.

Kad vakaras būtų prasmingas ir naudingas, NL redakcija nori padaryti ir įdomų. Tuo tikslu yra pakviestas vakaro pranešimą apie Lietuvą padaryti neseniai (apie 1 metai) iš Lietuvos atvykęs geologijos

Inžinierius Juozas Miklovas.

Jis dabar yra JAV ir tam vakarui pas mus atskris. Jis yra paprašytas padaryti pranešimą šiomis temomis: 1) Kaip lietuviai kovojo su okupantu, kaip veikė partizanai; 2) Kaip buvo kolchozinama Lietuva; 3) Kaip okupantas vykdė išvežimą su Sibirį ir kitas „plačiosios tėvynės“ vietas; 4) Kaip dabar gyvena Lietuvos žmonės — kolūkiečiai, darbininkai ir tarnautojai; 5) Kaip laikosi Lietuvos jaunimas — studentija?

Pranešėjas inž. J. Miklovas pats visa tai yra pergyvenęs ir pasakys tikrą teisybę. Pranešėją galima bus klausyti, ir jis atsakys į klausimus.

Šis gruodžio 1 dienos vakaras bus tikrai įdomus.

Susidaro graži vakaro talka.

Štai jau gražus būrys ponų ir panelių pasižadėjo iškepti to vakaro dalyviams visokių kepsnių bei pyragų: K. Ambrasienė, J. Andrijauskienė, J. Bal

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį | 2--4; 7--9 p. m.

antradienį ir penktadienį | 2—4 p. m.

trečiadienį 7—9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. JOSEPH Blv. W.
VI 2-9958

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

tuonienė, K. Bubliauskiene, O. Bieliūnaitė, T. Cipkienė, E. Dalmotienė, V. Daugelevičienė, O. Gražienė, V. Gurčinienė, M. Dapkienė, E. Kaulakienė, O. Kuprienė, A. Knystautienė, M. Latvaitienė, B. Malaiškienė, V. Otienė, E. Paunksnienė, L. Ptašinskienė, J. Rimkevičienė, B. Rupšienė, B. Šimonelienė, E. Vileniškiene, G. Zabieliauskienė, A. Zubienė, E. Tumenienė - Szewczuk, R. Urbonienė, A. Jaugelienė, E. Kerbelienė ir J. Kirkilionienė.

Tat atrodo, balius bus puikus. Labai esame dėkingi už tokią gražią talką ir pasiaukojimą.

Vakare sutiko talkinti: J. Leknickas, R. Bartėškaitė, O. Bieliūnaitė, K. Bubliauskiene, A. ir Ir. Burbaitės, V. Daugėlaivičienė, R. Gudžiūnaitė, V. Otienė, V. Vasiliauskaitė, R. Urbonienė, A. Lukoševičiūtė, O. Sabalienė. Labai būsime dėkingi.

Bus muzika ir šokiai.

Jau pasamdytas geras orkestras ir bus šokiai. Žinoma veiks visokis bufetas.

Bet labai prašome atsilankyti punktualiai. Kadangi vakaro programa didelė, tai ji pradeda ma visa valanda anksčiau. Labai prašome atsiminti kad

vakaro pradžia 6 valandą,

Inž. J. Miklovo pranešimas užims apie valandą laikė. Užims laiko ir loterijos vykdymas. Todėl, kas nori dalyvauti šiame vakare, o jis bus įdomus, tai būtinai turi ateiti punktualiai!

Ypatingi atvejai.

Yra tautiečių, kurie sužinoję apie loteriją, atsiliepia net iš Kalifornijos. Bet ir Kanadoje p. Šiugzdinis, Edmontone, nupirko biletų už 20 dol., o p. Pauža, iš Toronto — už 15 dol. Ačiū jiems.

Taipgi ypatingas atvejis: vienai iš visų gražino loterijos biletus.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6 1570